

Onderwijs ondersteuningsplan PPO Rotterdam

STRATEGISCH BELEIDSPLAN 2016-2020

Auteur:
José Soorsma e.a.
Definitieve versie
17-05-2016

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	4
Inleiding.....	5
Aanleiding.....	5
Missie en visie	6
Uitgangspunten	6
Actielijnen.....	7
Leeswijzer	7
DEEL 1.....	8
Actielijn 1: Rotterdamse kinderen volgen thuisnabij, passend onderwijs.....	8
1.1 Doelstelling.....	8
1.2 De basis op orde.....	8
1.2.1 Definities en toelichting	8
1.2.2 Versterken basisondersteuning.....	8
1.3 Aanvullende onderwijsondersteuning	10
1.3.1 Definities en toelichting	10
1.3.2 Onderwijsarrangeerteam (OAT).....	12
1.3.3 Arrangementen	14
1.3.4 Projecten in het kader van passend onderwijs	16
1.3.5 Resultaten actielijn 1	17
1.3.6 Activiteiten PPO 2016.....	17
1.4 Samenvatting actielijn 1 en activiteitenplan 2016.....	19
Actielijn 2: Ouders worden als samenwerkingspartner optimaal betrokken	22
2.1 Doelstelling.....	22
2.2 Toelichting en definities	22
2.3 Resultaten actielijn 2	24
2.4 Activiteiten PPO 2016.....	24
2.5 Samenvatting actielijn 2 en activiteitenplan 2016.....	26
Actielijn 3: Samenwerken op het snijvlak van onderwijs en zorg	27
3.1 Doelstelling.....	27
3.2 Definities en toelichting	27
3.3 Samenwerking met de gemeente	27
3.3.1 Onderwijszorgarrangementen (OZA)	27

3.3.2	Thuiszitters	29
3.3.3	Wijkteams.....	30
3.3.4	Overige afspraken met de gemeente.....	30
3.4	De doorgaande leerlijn	31
3.5	Resultaten actielijn 3	31
3.6	Activiteiten PPO 2016.....	32
3.7	Samenvatting actielijn 3 en activiteitenplan 2016	33
DEEL 2		35
Hoofdstuk 4. Organisatie PPO Rotterdam		35
4.1	Het samenwerkingsverband.....	35
4.2	De organisatiestructuur.....	35
4.3	Overige samenwerkingspartners	39
4.4	Personele en financiële middelen	40
4.4.1	Financiële middelen	40
4.4.2	Korte meerjarenbegroting.....	40
4.4.3	Doorbetalingsregelingen	41
4.4.4	Personele middelen.....	41
4.5	Activiteiten en ontwikkelingen.....	42

Voorwoord

Bouwen aan Passend Onderwijs in Rotterdam

De ambitie van het samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Rotterdam is te bouwen aan passend onderwijs. Dat komt duidelijk naar voren in dit ondersteuningsplan. Met dit strategische beleidsdocument geven we gezamenlijk richting aan de Rotterdamse invulling van de Wet Passend Onderwijs. Of eigenlijk de kern van de Wet Passend Onderwijs: het versterken van de kwaliteit van reguliere basisscholen en het ondersteunen van de maatschappelijk opdracht vanuit de Wet Passend Onderwijs. Het uiteindelijk resultaat moet zijn: regulier onderwijs waar het kan en speciaal onderwijs wanneer het moet.

Het ondersteuningsplan is de bestuurlijke ambitie in woorden gevat: het bieden van adequate onderwijsondersteuning op maat en het stimuleren en faciliteren van samenwerking tussen scholen op wijkniveau. Daar hebben we overigens al wat successen geboekt dankzij de wijkinitiatieven waarover u kunt lezen op onze website.

Om de koppeling tussen het door ons opgestelde beleid en de behoeften in het (scholen)veld duidelijker over het voetlicht te brengen, hebben we ons strategisch beleid vertaald naar actielijnen. Deze actielijnen zijn mede gevormd met input vanuit het scholenveld en de ervaringen van onze medewerkers het afgelopen anderhalf jaar. Tijdens een tweetal bijeenkomsten hebben we een kleine honderd mensen gehoord. Hun opmerkingen, ideeën en suggesties zijn in dit plan terug te vinden. Onze actielijnen zijn:

1. Rotterdamse kinderen volgen thuisnabij, passend onderwijs
2. Ouders worden als samenwerkingspartner optimaal betrokken
3. Samenwerken op het snijvlak van onderwijs en zorg

Om aan deze actielijnen succesvol uitvoering te geven is het van belang een slagvaardige organisatie te hebben, waarbij toezicht en bestuur van elkaar gescheiden zijn. De nieuwe governance-structuur (die naar verwachting in mei 2016 wordt vastgesteld), is een belangrijke randvoorwaarde voor het behalen van onze doelen en daarmee een grote stap voorwaarts. Dit ondersteuningsplan moet niet blijven steken bij het 'maken' van beleid.

Passend Onderwijs succesvol uitvoeren kunnen we alleen samen 'doen'. Afstemming en samenwerking met alle (zorg)partners is daarom van cruciaal belang. Want een goede samenwerking rond leerlingen met een ondersteuningsbehoefte komt het onderwijs, de leerling en de ouders ten goede. Dit betekent dus niet dat we alle huidige voorzieningen voor kinderen met extra onderwijsbehoeften afbreken. Een logisch gevolg van een sterk en meer gefaciliteerd regulier onderwijs kán wel een kleiner SBO of SO zijn. Maar dit is geen doel op zich.

Kortom, met dit plan maken we de weg vrij voor maatwerk. Want Passend Onderwijs moet mijn inziens gebeuren op en door scholen zelf binnen hun wijk. Wat mij betreft biedt dit ondersteuningsplan een uitgelezen kans mee te beslissen over de toekomstige ontwikkelingen van Passend Onderwijs in Rotterdam. Bouwen, niet breken, dat is de toekomst van Passend Onderwijs.

Nicole Teeuwen
Directeur PPO Rotterdam

Inleiding

Aanleiding

Het opstellen van een ondersteuningsplan is een wettelijke taak voor ieder samenwerkingsverband en moet minimaal iedere vier jaar worden vastgesteld en toegestuurd aan de Inspectie voor het Onderwijs.

Het vorige en tevens eerste ondersteuningsplan van PPO Rotterdam had een doorlooptijd van twee schooljaren (2014-2016). Hierdoor is PPO Rotterdam kort na de start alweer toe aan een tweede ondersteuningsplan. De inspraak en het besluitvormingsproces van dit nieuwe ondersteuningsplan is grondig en uitgebreid. Het is zowel besproken in de diverse formele gremia (zie het besluitvormingstraject hieronder) als in de PPO netwerkbijeenkomsten met directeuren en IB'ers. Tijdens dit proces werd nog eens duidelijk hoe belangrijk het is om met elkaar in gesprek te blijven. PPO Rotterdam ondersteunt het primair onderwijs bij de realisatie van passend onderwijs, maar kan alleen samen met alle betrokkenen tot de beste resultaten komen. Het samenwerkingsverband (de naam zegt het al) heeft veel potentie wanneer de samenwerking tussen PPO en de scholen, tussen scholen onderling, met de schoolbesturen en tussen PPO en de gemeente zich verder verbetert. De totstandkoming van dit plan is een goede stap vooruit.

Dit ondersteuningsplan is opgesteld voor vier jaar (2016-2020) en gaat in per schooljaar 2016-2017. Daarnaast wordt er per kalenderjaar een jaar-/ activiteitenplan opgesteld; dit is voor 2016 verwerkt in dit ondersteuningsplan. De jaar-/ activiteitenplannen voor de volgende jaren worden opgesteld na een jaarlijks terugkerende evaluatie met het scholenveld (directies, leerkrachten, IB'ers), de gemeente¹ en de formele gremia van PPO (waaronder OPR², bestuur en ALV). Dit betekent dat PPO Rotterdam streeft naar maximale betrokkenheid van het scholenveld en, binnen de vastgestelde kaders, naar maximale invloed. Het vaststellen van dit ondersteuningsplan betekent dus niet het einde van het proces van inspraak, maar het begin van een jaarlijkse evaluatie en bijstelling van de jaar- en activiteitenplannen.

Tijdens de eerste planperiode van PPO zijn op verschillende thema's beleid en activiteiten ontwikkeld. Deze worden ook in dit document beschreven, waardoor het een goed beeld geeft van waar we nu staan. Het ondersteuningsplan 2016-2020 is aanmerkelijk korter dan het vorige. Dit komt onder andere doordat veel achtergrondinformatie en vastgestelde documenten/processen zijn ondergebracht in het bijbehorende 'bronnenboek'. Dit bronnenboek is online te raadplegen. Daarnaast is dit ondersteuningsplan een kader op hoofdlijnen. Aanvullende informatie en inhoudelijke en financiële resultaten worden per kwartaal gedeeld middels bestuursrapportages en op de website.

Overzicht inspraak en besluitvormingstraject

17-11-2015	Scholenveld	Evaluatie ondersteuningsplan 2014-2016
10-12-2015	Scholenveld + externe partners	Evaluatie ondersteuningsplan 2014-2016
05-01-2016	MT	Bespreking eerste concept ondersteuningsplan 2016-2020
13-01-2016	OPR	Bespreking eerste concept ondersteuningsplan 2016-2020
21-01-2016	Bestuur	Bespreking eerste concept ondersteuningsplan 2016-2020
04-02-2016	Koers VO	Bespreking eerste concept ondersteuningsplan 2016-2020
05-02-2016	Stuurgroep	Bespreking eerste concept ondersteuningsplan 2016-2020
09-02-2016	BAG IB	Bespreking eerste concept ondersteuningsplan 2016-2020
11-02-2016	BAG dir.	Bespreking eerste concept ondersteuningsplan 2016-2020
11-02-2016	MR	Bespreking eerste concept ondersteuningsplan 2016-2020
16-02-2016	overleg SO	Bespreking eerste concept ondersteuningsplan 2016-2020
07-03-2016	Gemeente	Bespreking eerste concept ondersteuningsplan 2016-2020
08-03-2016	MT	Bespreking tweede concept ondersteuningsplan 2016-2020
17-03-2016	ALV	Akkoord geven op tweede concept ondersteuningsplan 2016-2020
17-03-2016	Bestuur	Bespreking tweede concept ondersteuningsplan 2016-2020
29-03-2016	OPR	Akkoord geven op tweede concept ondersteuningsplan 2016-2020

¹ PPO en de gemeente voeren jaarlijks een OOGO (Op Overeenstemming Gericht Overleg) op basis van de jaarplannen van PPO.

² Aangezien het jaarplan direct verband houdt met het Ondersteuningsplan, heeft de OPR hierin instemmingsrecht

30-03-2016	MR	Bespreking tweede concept en adviseren directie en bestuur
19-04-2016	OPR	Instemmen met definitieve versie ondersteuningsplan 2016-2020
21-04-2016	Bestuur	Vaststellen definitieve versie ondersteuningsplan 2016-2020
30-04-2016	Inspectie	Aanbieden ondersteuningsplan o.v. van goedkeuring ALV
25-05-2016	OOGO	Akkoord geven op definitieve versie ondersteuningsplan 2016-2020
20-06-2016	ALV	Definitieve goedkeuring op het ondersteuningsplan

Missie en visie

“Ieder kind een passende onderwijsplek, waar mogelijk in het regulier onderwijs in de eigen wijk”

Onze missie is het Rotterdamse basisonderwijs zo goed toe te rusten dat kinderen met specifieke onderwijsbehoeften terecht kunnen bij een reguliere basisschool in hun eigen wijk. Dit is een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid van alle aangesloten schoolbesturen. De medewerkers van PPO Rotterdam zetten zich hier dagelijks voor in. In al ons handelen staat het kind centraal.

Passend onderwijs is een andere manier van kijken naar een leerling die extra ondersteuning nodig heeft. We kijken naar de mogelijkheden, kansen en talenten van kinderen, in plaats van de nadruk op het probleem te leggen. De onderwijsarrangeerteams (OAT's) van PPO Rotterdam ondersteunen leerkrachten, scholen en ouder(s)/ verzorger(s)³ door maatwerk te leveren. Ook ondersteunt PPO Rotterdam het vormen van netwerken in de wijk om hiermee het samenwerken tussen scholen op wijkniveau te stimuleren. We moeten er met elkaar voor zorgen dat de juiste mensen en expertise op het juiste moment en op de juiste plek aanwezig zijn voor iedere leerling die dat nodig heeft.

Door de juiste inzet van mensen en middelen en het samenwerken op wijkniveau, kunnen we er in Rotterdam voor zorgen dat steeds meer leerlingen met een extra ondersteuningsvraag goed onderwijs krijgen in het regulier basisonderwijs, zoveel mogelijk thuis nabij. Dat is onze stip op de horizon, waar we de komende jaren naar toe werken.

Uitgangspunten

Onze missie en visie zijn gestoeld op de volgende uitgangspunten:

1. Basis op orde

Belangrijk uitgangspunt voor PPO Rotterdam is dat de basisondersteuning van alle scholen op het afgesproken niveau is. De basisondersteuning wordt geboden onder regie en verantwoordelijkheid van scholen en schoolbesturen zelf en staat omschreven in het schoolondersteuningsprofiel. PPO voert hierover het gesprek met besturen en directies. Het investeren in talenten en de verdere professionalisering van leerkrachten valt ook onder de basisondersteuning.

2. Thuisnabijheid

Binnen het werkgebied van het samenwerkingsverband moeten kinderen zo veel mogelijk dichtbij huis onderwijs kunnen krijgen. Echter, voor kinderen die het beste op hun plek zijn binnen het speciaal onderwijs, is thuisnabijheid niet altijd mogelijk. Voor hen geldt de best passende onderwijsplek.

3. Regulier waar het kan, speciaal als dat moet

PPO Rotterdam streeft ernaar het regulier onderwijs dusdanig te faciliteren en te ondersteunen dat de grote meerderheid van de kinderen, ook die met een extra ondersteuningsbehoefte, naar het regulier onderwijs kunnen. Voor een aantal kinderen is dit echter niet toereikend en voor hen blijven speciale voorzieningen bestaan.

4. Integraal werken

PPO Rotterdam is van mening dat onderwijsondersteuning en jeugdhulp optimaal op elkaar afgestemd moeten zijn. Onze professionals werken integraal volgens het principe: 1 gezin, 1 plan, 1 regisseur. Zij kennen hun collega's van de wijkteams en benutten elkaars expertise. PPO werkt

³ In het vervolg wordt voor de leesbaarheid de term 'ouders' gebruikt waar 'ouders(s)/ verzorger(s)' wordt bedoeld.

samen met de gemeente om dit op beleidsniveau af te stemmen. Het samenwerkingsverband werkt daarnaast intersectoraal en wil daarmee voor kwetsbare kinderen een goede overgang garanderen tussen onderwijssectoren.

5. Gebiedsgericht werken

We hebben Rotterdam in 9 gebieden opgedeeld. Op dit niveau werken onze onderwijs-arrangeerteams aan het ondersteunen van de scholen in dat gebied. Door gebiedsgericht te werken, kunnen we maatwerk leveren en kan ieder gebied zich ontwikkelen op een manier die aansluit bij de kenmerken van dat gebied. We stimuleren en faciliteren scholen om op gebieds- of wijkniveau met elkaar samen te werken en een gezamenlijk plan te maken over hoe zij een dekkend netwerk in hun wijk kunnen realiseren.

6. Werken op basis van vertrouwen

PPO Rotterdam en schoolbesturen werken op basis van vertrouwen als het gaat om de toegang tot elkaars expertise. Het gaat hierbij enerzijds om vertrouwen in de onderwijsprofessional die ondersteuning aanvraagt ten behoeve van een leerling, en anderzijds vertrouwen tussen de schoolbesturen onderling om hulp en advies te vragen bij elkaar en elkaar aan te spreken op de kwaliteit van het onderwijs. We investeren in samenwerking en het beter leren kennen van elkaar, want: 'onbekend maakt onbemind'.

Actielijnen

In het vorige ondersteuningsplan (2014-2016) is de basis neergelegd voor onderlinge samenwerking en de rol van PPO Rotterdam. Het ondersteuningsplan 2016-2020 bouwt daar op voort en focust op de thema's die de komende jaren voor de kinderen en hun ouders belangrijk zijn. Wij hebben ze verwoord in drie actielijnen. Deze actielijnen zijn een vertaling van onze missie, de uitgangspunten en de wettelijke kaders. Deze actielijnen geven structuur aan ons handelen en aan onze organisatie.

De actielijnen van PPO Rotterdam:

- 1. Rotterdamse kinderen volgen thuis nabij, passend onderwijs**
- 2. Ouders worden als samenwerkingspartner optimaal betrokken**
- 3. Samenwerken op het snijvlak van onderwijs en zorg**

Om aan deze actielijnen succesvol uitvoering te geven, is een organisatie nodig die besluitvaardig is, dienstverlenend en professionals heeft die hun vak verstaan. De nieuwe governance structuur en de ingezette interne doorontwikkeling van PPO Rotterdam, leveren hieraan een belangrijke bijdrage.

Leeswijzer

Dit ondersteuningsplan is opgedeeld in twee delen. Deel 1 is het beleidsinhoudelijke deel en opgebouwd langs de hier bovenstaande drie actielijnen. Iedere actielijn wordt in een apart hoofdstuk toegelicht en begint altijd met een overkoepelende doelstelling: de gewenste uitkomst van onze gezamenlijke inspanningen de komende 4 jaar. Ook worden per actielijn de concrete resultaten beschreven: dit zijn de verwachte effecten van een actie, handeling of proces. Ook de resultaten hebben een doorlooptijd van 4 jaar. Vervolgens worden de activiteiten benoemd die PPO in 2016 heeft gepland, die mede bijdragen aan het gewenste resultaat. In dit ondersteuningsplan worden alleen de activiteiten voor 2016 beschreven. Er zijn meer activiteiten (verdeeld over 4 jaar) nodig om het resultaat te behalen. Ieder jaar worden de activiteiten voor het daaropvolgende jaar bepaald. We monitoren de activiteiten, omdat die inzicht geven in de mate waarop resultaten behaald zijn. Ieder hoofdstuk wordt samengevat in een tabel, om aan te geven dat de doelen, resultaten en activiteiten met elkaar samenhangen. Kort samengevat: resultaten worden behaald door het goed uitvoeren van de activiteiten. Alle behaalde resultaten tezamen, leiden ertoe dat het doel gehaald is.

Deel 2 omschrijft de organisatie van PPO en de financiële en personele middelen. Het bevat een korte meerjarenbegroting en ook de ontwikkelingen en activiteiten met betrekking tot de doorontwikkeling en voorgenomen nieuwe governance-structuur zijn hierin opgenomen.

DEEL 1

Actielijn 1: Rotterdamse kinderen volgen thuisnabij, passend onderwijs

1.1 Doelstelling

Deze actielijn heeft de volgende doelstelling:

De basisondersteuning is op alle Rotterdamse basisscholen op het afgesproken niveau. De aanvullende onderwijsondersteuning vanuit PPO sluit aan op de behoefte en vraag van de scholen en leerkrachten, draagt bij aan het dekkend netwerk in de wijk en wordt professioneel en planmatig ingezet.

1.2 De basis op orde

1.2.1 Definities en toelichting

Onder een goede basiskwaliteit⁴ wordt verstaan:

- Dat elke school voldoet aan de eisen die het toezichtkader van de onderwijsinspectie stelt aan zorg en begeleiding.
- Dat het onderwijspersoneel voldoet aan de professionele eisen zoals vastgelegd in het Besluit bekwaamheidseisen (2005)
- Dat elke school beschikt over een schoolondersteuningsprofiel (SOP).

Naast een goede basiskwaliteit, zijn basisscholen verantwoordelijk voor een goed niveau van de basisondersteuning. Door het Rijk is de basisondersteuning gedefinieerd als: 'het geheel van preventieve en lichte curatieve interventies die binnen de ondersteuningsstructuur van de school planmatig en op een overeengekomen kwaliteitsniveau, eventueel in samenwerking met ketenpartners, worden uitgevoerd'. Deze definitie is door PPO Rotterdam nader geoperationaliseerd⁵ en vastgelegd op 12 maart 2015. In het Bronnenboek is dit document terug te vinden.

Samengevat, de basisondersteuning is op orde wanneer:

1. Scholen voldoen aan de basiskwaliteit zoals gesteld door de onderwijsinspectie
2. Scholen werken volgens de uitgangspunten van handelingsgericht werken
3. Scholen de organisatie van onderwijsondersteuning op orde hebben
4. Scholen beschikken over preventieve en licht curatieve interventies⁶

Basisondersteuning is ook een vorm van garantie naar ouders ("Dit bieden al onze scholen minimaal, daar mag u op vertrouwen"). De basisondersteuning is ook van toepassing binnen het speciaal basisonderwijs (SBO) en het speciaal onderwijs (SO).

Het Schoolondersteuningsprofiel (SOP) geeft PPO (enig) inzicht in welke mate de school voldoet aan het overeengekomen niveau van basisondersteuning. PPO heeft een signalerende rol en ziet het als haar taak met schooldirecties en besturen in gesprek te gaan wanneer het niveau van de basisondersteuning daar toeleiding toe geeft. Meer over het SOP in paragraaf 1.3.

1.2.2 Versterken basisondersteuning

Passend onderwijs is gebaat bij een goede basisondersteuning op alle scholen. De verantwoordelijkheid voor het op orde brengen en houden van de basiskwaliteit en -ondersteuning ligt bij de directies en schoolbesturen. Zij zijn ook verantwoordelijk voor het beoordelen van de basisondersteuning.

Arrangementsaanvragen worden nog nadrukkelijker getoetst aan de basisondersteuning. Wanneer een arrangementsaanvraag voortkomt uit het feit dat de basisondersteuning niet op orde is, wordt hierover het gesprek aangegaan met de school en gezocht naar een oplossing. Het kind staat hierin

⁴ Zie ook het bronnenboek voor meer informatie over de basiskwaliteit

⁵ In het Bronnenboek worden de 4 onderdelen van de basisondersteuning uitgebreid toegelicht.

⁶ Deze preventieve en licht curatieve interventies zijn uiteengezet in het bronnenboek

altijd centraal en krijgt de onderwijsondersteuning die het nodig heeft. Met de school wordt besproken hoe in de nabije toekomst de basisondersteuning wordt verbeterd en wat PPO hierin kan betekenen.

Met een gezamenlijke aanpak wil PPO het aantal zwakke en zeer zwakke scholen terugdringen en de kwaliteit van het onderwijs in Rotterdam versterken. Op 21 april 2016 had Rotterdam 8 zwakke en 2 zeer zwakke scholen. Het is een verantwoordelijkheid van het schoolbestuur om op de desbetreffende school orde op zaken te stellen. PPO wil en kan de school hierbij ondersteunen (bijvoorbeeld door het coachen van leerkrachten) en doet dit bij voorkeur samen met de gemeente⁷, zodat het een gemeenschappelijke inspanning wordt van schoolbestuur, gemeente en PPO (de 'driehoek'). Het schoolbestuur blijft echter proceseigenaar en eindverantwoordelijk.

Om scholen te ondersteunen bij het versterken van de basisondersteuning in het kader van passend onderwijs, gaat PPO Rotterdam vanaf 01 augustus 2016 de scholen hierbij verder financieel ondersteunen. We onderzoeken hierin de mogelijkheden, zoals:

- een basisbudget passend onderwijs voor iedere school
- een flexibele schil van klassenassistenten voor 'extra handen in de klas'

Voor de zomer van 2016 ligt er een adviesdocument bij het bestuur met daarin een tijdspad en de scenario's bij mogelijke inzet. Hiervoor is specifiek aandacht voor de balans tussen direct in te zetten middelen door scholen en de inzet van middelen door PPO.

Ondersteuning leerkrachten en IB'ers

Voor het slagen van passend onderwijs zijn de betrokkenheid en de toerusting van docenten essentieel. Zij moeten in staat worden gesteld aan de verschillen tussen leerlingen tegemoet te komen. Directies en schoolbesturen zijn primair verantwoordelijk voor hun leerkrachten. PPO Rotterdam heeft in de vorige planperiode € 600.000 beschikbaar gesteld aan de schoolbesturen⁸ ten bate van professionalisering, om zo een goede eerste start te geven aan passend onderwijs in Rotterdam. Uiterlijk december 2016 moeten schoolbesturen verantwoording afleggen over de door hen ontvangen professionaliseringsgelden. Hiermee willen we inzichtelijk krijgen wat het resultaat is van de ingezette professionaliseringsmiddelen en dit voor een ieder uiteenzetten in de bestuursrapportages.

Uit een achterbanraadpleging van de OPR is gebleken dat de ervaren werkdruk onder IB'ers is toegenomen. Het zorglandschap is ingewikkelder geworden en de zorgvragen groter. Naast IB'ers ervaren ook leerkrachten deze toegenomen werkdruk. PPO erkent deze verzwaring en ook dat er grenzen zijn aan de draagkracht van leerkrachten en IB'ers. Het voorgenoemde basisbudget passend onderwijs is bijvoorbeeld inzetbaar voor het ondersteunen van de zorgstructuur op school, door het uitbreiden van formatie. Daarnaast heeft PPO in het voorjaar van 2016 intern de opdracht uitgezet om de zorgstructuur en het krachtenveld van scholen in kaart te brengen: wat helpt en/of belast IB'ers en leerkrachten? Wat zijn succes- en faalfactoren? Bestaand onderzoek wordt hierbij betrokken. Dit onderzoek moet aanbevelingen opleveren, waar schoolbesturen en PPO gezamenlijk een plan van aanpak op zullen maken om de draaglast van leerkrachten en IB'ers te verminderen.

Gemeente en schoolbesturen zijn in gesprek over de TOP brigade. Dit is een pool van leerkrachten die stedelijk ingezet kan worden. Doel van de brigade is om leerkrachten in te zetten op scholen waar iets extra's moet gebeuren en daarmee een bijdrage te leveren aan de verdere verbetering van het onderwijs in de stad. Of de TOP brigade er gaat komen is nog onzeker. De gemeente laat op dit moment een businesscase uitwerken. Wanneer deze positief is, wil PPO betrokken zijn bij de verdere uitwerking en implementatie.

Tijdens PPO netwerkbijeenkomsten gaven IB'ers en directies aan dat leerkrachten behoefte hebben aan handvatten voor de begeleiding van leerlingen met een extra onderwijsbehoefte. Om die reden organiseert PPO themamiddagen voor leerkrachten en IB'ers. Vanaf september 2015 zijn er vijf middagen georganiseerd rond de thema's: dyscalculie, ontwikkelingsperspectief (OPP), autisme en faalangst. In totaal hebben ruim 100 leerkrachten en IB'ers deze middagen bijgewoond. In 2016 zijn tot de zomer de volgende thema's gepland, te weten: hoogbegaafdheid, motorische ontwikkeling van het jonge kind, aangepaste ZMLK-lijn in de klas en positief gedrag. Ieder jaar

⁷ De gemeente organiseert in afstemming met de schoolbesturen de aanpak 'Werken aan sterke scholen'.

⁸ In de 4^e kwartaalrapportage van 2015 is een overzicht opgenomen van de besteding van professionaliseringsgelden over de besturen.

wordt het aanbod aan themamiddagen afgestemd op de leerbehoefte van de leerkracht in relatie tot passend onderwijs. De themamiddagen maken onderdeel uit van een te houden waarderingsonderzoek⁹ in 2016.

1.3 Aanvullende onderwijsondersteuning

1.3.1 Definities en toelichting

Om alle kinderen passend onderwijs te kunnen bieden, moet de basisondersteuning op orde zijn én moet er een dekkende infrastructuur zijn van aanvullende onderwijsondersteuning. Deze aanvullende onderwijsondersteuning is deels al op scholen aanwezig door verworven expertise en/of wordt aangevuld door de ondersteuning vanuit PPO in de vorm van arrangementen. Deze arrangementen moeten aansluiten op de behoefte en professioneel en planmatig worden ingezet.

De Wet Passend Onderwijs stelt dat er binnen ieder samenwerkingsverband een dekkend netwerk moet zijn. De basis voor een dekkend netwerk is gerealiseerd wanneer: 1. de basisondersteuning op orde is, 2. er inzicht is in de ondersteuningsmogelijkheden van de scholen (SOP) en 3. de aanvullende ondersteuning vanuit PPO hierop aansluit. Als dit pakket er uiteindelijk voor zorgt dat ieder kind de onderwijsondersteuning kan krijgen die het nodig heeft en zoveel als mogelijk thuisnabij onderwijs geniet, kun je spreken van een dekkend netwerk.

Bovenstaande definitie van een 'dekkend netwerk' is bewust weinig specifiek, omdat PPO werkt vanuit de overtuiging dat de uitwerking van het dekkende netwerk op wijkniveau -middels de wijkplannen- moet gebeuren. Desondanks is er vanuit de wijken behoefte aan een kader. PPO zal voor de wijken een kader ontwikkelen voor het wijkplan met daarin criteria met betrekking tot het dekkend netwerk.

SOP

De Wet passend onderwijs verplicht scholen om ten minste eenmaal per vier jaar een schoolondersteuningsprofiel (SOP¹⁰) op te stellen. Het schoolbestuur stelt het SOP vast. Het SOP geeft inzicht in het niveau van de basisondersteuning en geeft informatie over de aanwezige deskundigheid, bijzondere voorzieningen en de grenzen¹¹ in de onderwijsondersteuning per school. Het SOP is geen doel op zich, maar een middel. Het SOP geeft inzicht en is onderwerp van gesprek tijdens PPO netwerkbijeenkomsten per wijk. Doel is dat scholen gezamenlijk tot een wijkvisie komen en vastleggen wat er de komende jaren nodig is om in hun wijk het passend netwerk te realiseren. Dit plan maakt onderdeel uit van de intentieverklaring 'passend onderwijs in Rotterdam'.

Intentieverklaring

Eind 2014 is de intentieverklaring 'passend onderwijs in Rotterdam' opgesteld¹². Met deze intentieverklaring geven de schoolbesturen gezamenlijk richting aan de uitvoering van de Wet Passend Onderwijs in Rotterdam. Het is de bestuurlijke ambitie van de Rotterdamse schoolbesturen¹³ in woorden gevat. De intentieverklaring is geen doel op zich; hierin wordt de manier beschreven waarop we uitvoering willen geven aan de wet Passend onderwijs in Rotterdam. Met andere woorden: dit document geeft richting aan de processen die opgestart zijn of moeten worden om dat te kunnen doen. Denk aan: het versterken van de kwaliteit van basisscholen en het bevorderen van samenwerking tussen scholen op wijkniveau.

De uitwerking van de intentieverklaring is het 'hoe'. Het 'hoe' is maatwerk en moet gebeuren met en door de scholen zelf binnen hun wijk. Het resultaat wordt neergelegd in een wijkplan¹⁴.

⁹ Dit waarderingsonderzoek onder IB'ers en directeuren, in opdracht van het bestuur van PPO, staat gepland voor het voorjaar van 2016. Onderwerpen zijn onder andere de themamiddagen, de soorten arrangementen en de uitvoering van de arrangementen door de OAT's.

¹⁰ Zie bronnenboek voor meer informatie over het SOP. De formats zijn te vinden op de website van PPO.

¹¹ De Geschillencommissie passend onderwijs heeft opgemerkt (op 08-10-2015) dat het beschrijven van grenzen kan leiden tot een nieuwe vorm van selectie aan de poort, wat juist niet de bedoeling is van passend onderwijs. De nadruk moet liggen op welke mogelijkheden de school wél heeft.

¹² Zie het bronnenboek voor de volledige weergave van deze intentieverklaring.

¹³ Het bestuur van PPO bestaat uit een afvaardiging van alle Rotterdamse schoolbesturen.

¹⁴ Het wijkplan behelst de wijkvisie omtrent passend onderwijs en het dekkend netwerk, met daarin een plan van aanpak waarin het eindperspectief is geschetst ('wat is haalbaar?') en het proces er naartoe is beschreven ('hoe bereiken we dit

Daarmee biedt de intentieverklaring een kans mee te denken over de toekomstige ontwikkelingen van Passend Onderwijs in Rotterdam. Scholen hebben maximale invloed, zij mogen (mee)beslissen over de toekomstige ontwikkeling.

Na vaststelling van de intentieverklaring is op verzoek van het bestuur, de stuurgroep 'SBO/SO/BAO' opgericht. In de stuurgroep zijn directeuren van scholen vertegenwoordigd vanuit alle negen werkgebieden van PPO Rotterdam. Zij begeleiden en sturen op de implementatie van de Wet Passend Onderwijs op wijkniveau.

De stuurgroep heeft in mei 2015 een 'Implementatieplan integratie SBO/SO/BAO'¹⁵ opgesteld. Hierin heeft zij beschreven op welke wijze de integratie van het SBO en het SO in het regulier basisonderwijs gerealiseerd kan worden. Hierin wordt gefocust op sterkere basisscholen door een goede samenwerking op wijkniveau op het gebied van zorgleerlingen, ondersteund door PPO Rotterdam. Het effect van beter toegeruste basisscholen kan logischerwijs zijn dat er minder leerlingen naar het SBO en SO uitstromen. Dat is géén doel op zichzelf. Om een bijdrage te leveren aan de verdere realisatie van het implementatieplan, heeft PPO Rotterdam in de vorige planperiode €1.000.000 aan professionaliseringsmiddelen beschikbaar gesteld.

Om de uitwerking van het implementatieplan te toetsen, zijn er in 2015 pilots gestart in de wijken Hoogvliet en Ommoord. Naast ervaren knelpunten (zoals weerstand tegen passend onderwijs, onbekendheid met voorwaarden basisondersteuning en het niet ervaren van bestuurlijke urgentie), gaven deze pilots ook inzicht in de succesfactoren van de implementatie van de intentieverklaring. Een van de belangrijkste succesfactoren waren: een gezamenlijke visie op de invulling van het dekkend ondersteuningsnetwerk in een wijk, transparantie en het ervaren van veiligheid en vertrouwen om knelpunten met elkaar te delen¹⁶.

Door middel van PPO netwerkbijeenkomsten wordt aan de genoemde succesfactoren gewerkt. Met de netwerkbijeenkomsten in iedere wijk¹⁷ worden directeuren en IB'ers in de gelegenheid gesteld van elkaar te leren. Het is een goede manier om in een informele setting contact met elkaar te leggen. De PPO netwerkbijeenkomsten bevorderen de samenwerking en professionalisering zoals benoemd in de intentieverklaring. Uiteindelijk doel is te komen tot een gezamenlijke visie op de invulling van het dekkend netwerk in een wijk en dit neer te leggen in het wijkplan. Deze is uiterlijk 1 augustus 2017 gereed. PPO medewerkers ondersteunen hierbij en jagen dit proces aan, daar waar nodig met ondersteuning vanuit de stuurgroep. Belangrijk is dat alle partijen op alle niveaus verbondenheid ervaren, niet alleen binnen scholen en schoolbesturen, maar ook tussen scholen en schoolbesturen. PPO Rotterdam gaat tevens de mogelijkheid onderzoeken om iedere wijk van een budget te voorzien om daarmee het wijkplan uit te voeren.

Delen expertise vanuit het SBO/SO

Er zijn verschillende initiatieven waarbij professionals vanuit het SBO en het SO hun expertise delen met het regulier basisonderwijs¹⁸. Deze initiatieven zijn echter nog te gefragmenteerd en afhankelijk van individuen en pilots. Het probleem zit niet in de goede wil, maar in tijd. Professionals besteden hun tijd in de klas, aan een leerling. Tijd vrijmaken voor het delen van kennis met een collega van een andere school, blijkt lastig. De komende planperiode zal er vanuit de stuurgroep SBO/SO/BAO advies komen hoe dit efficiënter en planmatiger kan. Ook is er op verzoek van directies en onderwijsarrangeerteams een PPO-werkgroep gestart (per februari 2016) die SBO-scholen van Rotterdam medewerking vraagt op dit thema. Zo zal er een beschrijving komen van de ondersteuningsvragen van leerlingen op het SBO en hoe het SBO aan deze vragen tegemoet komt. Vervolgens wordt met reguliere basisscholen onderzocht of, en zo ja hoe, dit op basisscholen gerealiseerd kan worden en welke ondersteuning vanuit het SBO of vanuit PPO daarvoor nodig is. Hier liggen concrete kansen, omdat het deelnamepercentage aan het SBO daalt en we de aanwezige kennis en expertise willen behouden voor het regulier onderwijs. Vragen die in

samen?'). Onderdeel van dit plan is onder andere de uitwerking van de zorgplicht op wijkniveau en de rol van het SBO en SO in de wijk. Voor dit plan van aanpak wordt vier jaar uitgetrokken en dit start per schooljaar 2017-2018.

¹⁵ Het implementatieplan is terug te vinden in het bronnenboek

¹⁶ Zie voor een volledig overzicht van de faal- en succesfactoren het projectplan voor de pilots Hoogvliet/ Ommoord in het bronnenboek.

¹⁷ Bij de bepaling van een 'wijk' wordt zoveel als mogelijk aangesloten bij de wijkindeling van de gemeente Rotterdam en bij de wijkindeling die voor scholen als logisch en werkbaar wordt ervaren. De indeling in 9 gebieden is voor het maken van de wijkplannen/ plannen van aanpak in veel gevallen te groot voor scholen. Daarom zijn voor de netwerkbijeenkomsten de OAT-gebieden opgedeeld in wijken.

¹⁸ Zoals de pilot externaliserend gedrag in Ommoord met 7 reguliere basisscholen en 2 SO (ZMLK en cluster 4) scholen

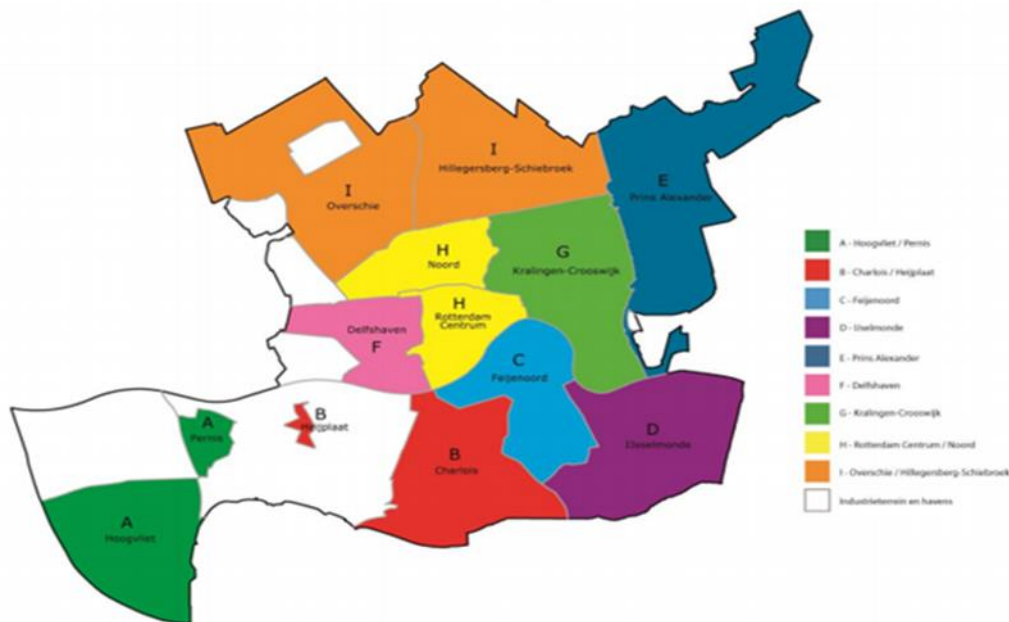
het regulier onderwijs spelen: 'hoeveel leerlingen met zorg of met een andere leerlijn kun je aan in een klas?', wat verstaan we onder 'zorgleerlingen?' en waar ligt de grens'? Naar verwachting komt de werkgroep in het tweede kwartaal van 2016 met de eerste resultaten, deze worden breed gecommuniceerd.

Binnen de systematiek van passend onderwijs zullen de scholen voor speciaal onderwijs altijd een eigen plek in blijven nemen. De verwachting is dat zo'n 5% van de leerlingen altijd een SO/ SBO-arrangement nodig zal hebben. Gezien het beperkt aantal SO-plekken, zijn er afspraken nodig met het reguliere basisonderwijs en het SBO over terugplaatsing van SO-leerlingen en de voorwaarden daarvan. Op dit moment geven veel basisscholen aan niet de mogelijkheid te hebben een leerling vanuit het SO aan te nemen. Hier ligt de kans om in een gesprek tussen de SO-school, PPO en de reguliere basisschool met elkaar te bespreken aan welke voorwaarden voldaan moet worden om de leerling goed over te dragen naar het regulier onderwijs. PPO wil hierin faciliteren.

1.3.2 Onderwijsarrangeerteam (OAT)

De onderwijsarrangeerteams van PPO Rotterdam vormen het hart van de organisatie. Uitvoerende professionals zijn verdeeld over negen teams en staan volledig ten dienste van de scholen en de leerlingen met een ondersteuningsbehoefte. De negen OAT's van PPO werken dicht bij de scholen. De wijkverdeling is als volgt:

1. Centrum/ Noord
2. Delfshaven
3. Hillegersberg, Overschie, Schiebroek
4. Prins Alexander
5. Kralingen-Crooswijk
6. Feijenoord
7. Charlois
8. IJsselmonde
9. Hoogvliet-Pernis

Ieder OAT heeft vakinhoudelijke kennis over tenminste de volgende onderwerpen:

- Didactiek
- (psycho)diagnostiek
- Gedrag
- Spraak-taal ontwikkeling
- Hoogbegaafdheid
- Het jong kind (0-4 jr.)
- Motoriek
- Zeer Moeilijk Lerende kinderen
- Langdurig Zieke kinderen

- Ernstig Meervoudig Beperkte kinderen
- Ouderbegeleiding

De OAT-professionals zijn in dienst bij PPO Rotterdam of worden door PPO ingeleend (zoals de leesbehandelaars via hun school en een aantal ouderfunctionarissen via MEE). De vakinhoudelijke kennis van OAT-professionals is erg belangrijk. Hierin wordt geïnvesteerd door vakgroepen en door uitvoering te geven aan het 'meerjarenbeleidsplan professionalisering 2016-2010'¹⁹. De OAT-professionals²⁰ hebben allen een HBO of (post)academisch werk- en denkniveau en beschikken over een Verklaring Omtrent Gedag. Begin 2016 heeft PPO het privacyreglement verwerking persoonsgegevens²¹ opgesteld. Dit reglement en de implicaties ervan verdienen nog de nodige aandacht; de OAT-professionals zullen in het tweede kwartaal van 2016 op dit onderwerp geschoold worden.

Werkwijze

Iedere school heeft een OAT tot haar beschikking en een vaste schoolcontactpersoon (SCP). De SCP heeft een spilfunctie en is hét gezicht van PPO op school. De SCP onderhoudt intensief contact met de intern begeleider (IB'er) over de ondersteuningsvragen die er leven op school. De SCP denkt mee over de mogelijkheden en de oplossingsrichtingen. De betreffende leerkracht wordt hierbij betrokken en indien nodig de directeur. Dit intensieve contact en de korte lijntjes zijn onderdeel van het preventief werken (of het voorkomen van erger), wat een belangrijk speerpunt is voor de SCP en voor de overige teamleden van het OAT.

Indien er sprake is van een ondersteuningsvraag, gaat de schoolcontactpersoon samen met de IB'er en/of de leerkracht na wat er nodig is voor de leerling en welke ondersteuning gearrangeerd kan worden. Hierbij kan de school gebruik maken van een breed aanbod aan arrangementen (zie de volgende paragraaf). De SCP maakt gebruik van de aanwezige expertise in zijn team om tot een goede beoordeling te komen.

Ook als er bij een school vragen zijn over de aanmelding en plaatsing van een leerling met een extra ondersteuningsbehoefte, kan de school via de schoolcontactpersoon een beroep doen op het OAT. Het OAT weet welke expertise aanwezig is binnen de SBO- en SO-scholen. Bij dergelijke ondersteuningsvragen kan in een vroegtijdig stadium de expertise vanuit deze scholen ingezet worden.

Regelmatig heeft de SCP te maken met het dilemma dat ondersteuningsvragen raken aan de basisondersteuning van de school en daarmee de grenzen van de verantwoordelijkheden van PPO. Hierover wordt altijd het gesprek aangegaan met de school om tot een passende oplossing te komen. Het belang van het kind staat hierbij voorop. Tegelijk wordt besproken hoe de basisondersteuning van de school voor de toekomst versterkt kan worden.

Voor leerlingen die ondersteuning nodig hebben die de basisondersteuning overstijgt, stelt de school een ontwikkelingsperspectief (OPP)²² op. Het OPP is verplicht bij de aanvraag van een arrangement. De inspectie van het onderwijs ziet hierop toe. Het is de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen om de kennis/ vaardigheid rond het opstellen van een OPP op hun scholen op orde te hebben. De uiteindelijke aanvraag voor een arrangement wordt door de schooldirecteur gedaan bij het OAT. Meer informatie over de procedure en voorwaarden rond de aanvraag van arrangementen is te vinden in het bronnenboek.

Gezien de belangrijke rol van de SCP wordt blijvend geïnvesteerd in de professionaliteit, kwaliteit en daadkracht van deze functionaris. Zo zal de positionering van de SCP binnen het OAT en op de scholen opnieuw worden bekeken en zal er een waarderingsonderzoek (360 graden feedback) over de SCP onder scholen worden afgenomen.

Samenwerking binnen het brede sociale domein

Bij het arrangeren van extra ondersteuning wordt niet alleen gekeken naar de onderwijs-ondersteuningsbehoefte, maar wordt ook samengewerkt met aanbieders van jeugdzorg en welzijn en met het voortgezet onderwijs en voorschoolse voorzieningen. De nieuwe huisvesting van de

¹⁹ Het meerjarenbeleidsplan professionalisering is vastgesteld door de MR in februari 2016. Daarnaast zijn er conform de Cao de regeling 'opgedragen professionaliseringsactiviteiten'. Zie ook de geplande activiteiten van P&O in deel 2 van dit ondersteuningsplan.

²⁰ In de functiebeschrijvingen van de OAT-professionals staan de taakeisen omschreven en de geaccrediteerde scholing. Voor geïnteresseerden zijn de functiebeschrijvingen op te vragen bij P&O van PPO.

²¹ Het privacyreglement is opgenomen in het Bronnenboek.

²² Meer informatie over het OPP staat in het bronnenboek

OAT's in CJG-vestigingen heeft hieraan al een positieve bijdrage geleverd. De samenwerking met jeugdhulp/ wijkteam verdient echter nog verdere verbetering. Nu wordt nog te vaak een grens getrokken tussen zorg en onderwijs en naar elkaar gewezen in plaats van samen te werken in 'het grijze gebied'. De 'brede blik' en het uitgangspunt '1 gezin, 1 plan, 1 regisseur' kunnen nog beter uitgevoerd worden. Onder andere door een verdere samenwerking tussen de wijkteams en de OAT's, door de ontwikkeling van een brede sociale kaart, door afspraken met de gemeente over onderwijszorgarrangementen/ integraal indiceren en de samenwerking binnen het voorschoolse veld (meer hierover in actielijn 3). Ook in dit kader (samenwerking tussen onderwijs- en zorgpartijen) is aandacht voor het juiste beheer en omgang met medische gegevens en privacygevoelige informatie van groot belang. Het privacyreglement en de inbedding hiervan in de organisatie zal in 2016 de noodzakelijke aandacht krijgen.

De OAT-professionals werken met SISA²³. In een protocol gaat PPO vastleggen wanneer een SISA-melding gedaan moet worden. De werkgroep oudercontactfunctionarissen begeleiden dit. Ook zijn alle uitvoerend medewerkers bekend met de meldcode kindermishandeling en zijn een aantal medewerkers van PPO geschoold als 'aandachtsfunctionaris kindermishandeling'.

In de komende jaren zullen de OAT's verder worden doorontwikkeld naar zelfsturende teams. Meer hierover in deel 2 van dit ondersteuningsplan.

1.3.3 Arrangementen

Om basisscholen te versterken, biedt PPO aanvullende onderwijsondersteuning in de vorm van arrangementen. Deze arrangementen worden geleverd 'in natura' door onze onderwijsprofessionals of in de vorm van een budget of toelaatbaarheidsverklaring.

PPO biedt op dit moment de volgende arrangementen²⁴ aan:

1. Ambulante begeleiding (AB)
2. AB-plus (intensiever dan AB, gericht op gedrags- en werkhoudingproblemen)
3. (Psycho)diagnostisch onderzoek
4. Leesbehandeling (ambulante begeleiding en individuele leesbehandeling)
5. Logopedie (ambulante begeleiding en onderzoek)
6. Maatwerkbudget (individueel maatwerk)
7. Schoolmaatwerkbudget (maatwerkbudget voor een hele school of voor een groep scholen uit 1 wijk)
8. Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor SBO
9. Toelaatbaarheidsverklaring voor SO
10. Toelaatbaarheidsverklaring voor ernstig meervoudig beperkte leerlingen (EMB)

Arrangementen 1 t/m 5 worden geleverd 'in natura' door de inzet van de PPO-professionals vanuit de onderwijsarrangeerteams. Arrangement 6 en 7 zijn budgetten die, binnen de gestelde kaders, vrij te besteden zijn door de scholen voor leerlingen die zonder dit maatwerkbudget waren aangewezen op het SO. In incidentele gevallen kan dit budget ook ingezet worden voor leerlingen die anders zouden zijn aangewezen op SBO. Arrangementen 8 t/m 10 zijn het meest kostbaar en bedoeld voor kinderen voor wie het regulier onderwijs niet toereikend is en worden verwezen naar het S(B)O. De middelen die vrijkomen na de te verwachten reductie van de uitstroom naar het S(B)O, zullen volledig worden ingezet voor de versterking van de kwaliteit van het onderwijs.

Een nieuw arrangement vanaf april 2016 zijn drie Herstartplekken die PPO inkoop bij een cluster 4-school voor thuiszittende leerlingen en/of voor dreigende thuiszitters. De leerlingen maken tijdelijk gebruik van deze plek, terwijl ze hun inschrijving op hun eigen school behouden. Tijdens de Herstartperiode worden de ondersteuningsbehoeften van de leerling (nader) in kaart gebracht. Doel is de leerling na deze periode een succesvolle start op een school te laten maken.

In de managementrapportages van PPO wordt informatie gedeeld over het aantal en het type arrangementen dat per schoolbestuur wordt afgenomen. Begin 2016 is het Registratiesysteem Arrangementen (RSA) geïmplementeerd binnen de OAT's. Dit zorgt voor een betere en

²³ SISA staat voor Signaleren en Samenwerken. Het is ook het SamenwerkingsInstrument Sluitende Aanpak. SISA is een computersysteem waarin professionals kunnen signaleren dat zij betrokken zijn bij een kind/jongere van 0 tot 23 jaar. Op deze manier kunnen professionals met elkaar afstemmen om de best mogelijke begeleiding te bieden.

²⁴ In het bronnenboek staat per arrangement de procedure en criteria rond de toewijzing en verantwoording omschreven, waaronder de criteria voor een toelaatbaarheidsverklaring.

betrouwbaardere informatievoorziening voor zowel OAT's als het bestuur. Hiermee kan naast een kwantitatieve evaluatie ook een kwalitatieve evaluatie gedaan worden, zodat er beter gereflecteerd kan worden op gemaakte keuzes en behaalde resultaten. Dit kan vervolgens weer leiden tot aanpassingen in gemaakt beleid.

Toeleiding SO/ SBO (TLV)

De visie van PPO is om alle Rotterdamse leerlingen passend onderwijs te bieden. Daar waar het kan, bieden we passend onderwijs op reguliere basisscholen. Voor een aantal leerlingen is een onderwijsplaats in het SBO of SO het meest passend. Zij krijgen een toelaatbaarheidsverklaring (TLV).

In het bronnenboek is de werkwijze van PPO, de uitgangspunten en de criteria rond de afgifte van TLV's opgenomen. Belangrijke aandachtspunten en ontwikkelingen in de komende planperiode zijn:

- De gemeente Rotterdam en PPO hebben in april 2016 met elkaar afgesproken dat zij OZA (Onderwijs Zorg Arrangement)-leerlingen via 'handelingsgericht integraal arrangeren (HIA)' met elkaar gaan bespreken. Dit betekent dat PPO niet zonder overleg met de gemeente TLV's afgeeft aan leerlingen waarvan op voorhand duidelijk is dat ze naast onderwijsondersteuning ook (jeugd)zorg nodig hebben. Omgekeerd betekent het ook dat de gemeente leerlingen met PPO bespreekt die (bijvoorbeeld) gebruik hebben gemaakt van een behandelsetting en willen terugkeren naar het onderwijs. De TLV-afgifte bij zogenaamde OZA-leerlingen vindt dus plaats nadat het HIA-gesprek met de gemeente en de ouders heeft plaatsgevonden over de integrale ondersteuningsbehoeften van de leerling. Er zal in de eerste helft van 2016 een projectorganisatie voor het integraal arrangeren worden ingericht. Door integraal te arrangeren zullen PPO en gemeente nadere ervaring opdoen met OZA-leerlingen. Bedoeling is dat PPO en gemeente tezamen voor een aantal groepen leerlingen tot beleid komt. Vanaf schooljaar 2017-2018 zouden casuïstiek besprekingen dan niet meer voor alle OZA-leerlingen hoeven plaats te vinden om tot een passend onderwijszorgarrangement te komen.
- PPO gaf in haar beginperiode vooral TLV's voor één of twee schooljaren af. Sinds 2016 gaat PPO hier -mede op verzoek van de SO-scholen- flexibeler mee om voor het SO. De looptijd van een TLV wordt bepaald op grond van wat wenselijk is voor een leerling en dit kunnen ook meer dan twee schooljaren zijn.
- De bekostigingscategorie bij de SO-plaatsen wordt op basis van ondersteuningsbehoeften bepaald. Hierbij vormen de oorspronkelijke standaarden de basis. De verschillen tussen SO-scholen op dit vlak zijn groot. PPO is voornemens om voor 01-08-2016 niet alleen - waar nodig- individuele tlv-aanpassingen te doen, maar voor sommige groepen binnen een school aan een groepsarrangement te denken. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om een groepje kinderen met eenduidige ondersteuningsbehoeften, dat door de school geclusterd is in een bepaalde klas. Een aantal SO-scholen heeft aangegeven voor deze groepjes kinderen een groepsarrangement (vaak in de vorm van extra mankracht) te prefereren boven een individuele tlv-aanpassing. PPO gaat hier in principe flexibel mee om en bespreekt samen met de school of er extra faciliteiten nodig zijn en zo ja, in welke vorm deze het best geleverd kunnen worden.
- De Toelaatbaarheidscommissie (TLC) bestaat in haar huidige vorm in ieder geval tot 1 augustus 2016. Aan het eind van schooljaar 2015-2016 wordt geëvalueerd hoe de samenwerking tussen de OAT's en de TLC verlopen is en hoe we het schooljaar erna verder gaan.

Speciaal Onderwijs

In het speciaal onderwijs²⁵ (SO) komen onderwijs en zorg samen. Momenteel kampt het SO met een aantal knelpunten die nauw met elkaar samenhangen:

- Er is een stijging onder thuiszitters vanuit het SO;
- Er zijn wachtenden voor een SO-plek;
- De kosten per leerling lopen op. SO-scholen vangen leerlingen op die zwaardere ondersteuningsvragen hebben dan de zorgstructuur van de school aankan;

Het Speciaal Onderwijs krijgt meer kinderen binnen met een zwaardere zorgvraag. De benodigde zorg of behandeling is niet altijd (direct) voorhanden. Het SO loopt hierdoor als onderwijsinstelling tegen de grenzen van haar mogelijkheden aan. PPO is met de gemeente tot (voorlopige)

²⁵ In het bronnenboek is meer informatie te vinden over het SO; onder andere de verschillende vormen/ clusters en waar ze gevestigd zijn in Rotterdam.

oplossingen gekomen (zie actielijn 3/ OZA). Daarnaast zal PPO herstart plekken inkopen (zie boven), zodat -veelal thuiszittende- kinderen toch naar het SO kunnen. Aangezien het SO een regiofunctie heeft, zullen gemeente Rotterdam en PPO ook samen optrekken richting naburige gemeenten, samenwerkingsverbanden en schoolbesturen.

Evaluatie en doorontwikkeling arrangementen en voorzieningen

De huidige arrangementen zijn niet in beton gegoten. We blijven de arrangementen kritisch volgen en beoordelen of ze aansluiten op de vraag van scholen en schoolbesturen. Ook de kwaliteit van de uitvoering van de arrangementen en de gevraagde tijdsinvestering door leerkrachten, is een blijvend punt van aandacht. In 2016 nemen we dit mee in het waarderingsonderzoek.

In de komende planperiode gaan we met het scholenveld bekijken of het wenselijk en mogelijk is arrangementen te realiseren/ aan te passen of activiteiten te ontplooiën op het gebied van:

- Groepen; de huidige arrangementen zijn gericht op het individuele kind. Er kan (nog) geen arrangement voor een klas of groep leerkrachten worden aangevraagd en hier is wel behoefte aan;
- SBO-leerlingen; het maatwerkbudget is bedoeld ter voorkoming van verwijzing naar het SO. Een SBO-arrangement wordt gemist. Mogelijk dat dit aangeboden kan worden in de vorm van een wijkbudget;
- 'extra handen in de klas'; Mogelijkheid onderzoeken van een flexibele schil van klassenassistenten binnen PPO die met een maatwerkbudget voor scholen zijn in te zetten;
- Rekenen/ dyscalculie;
- Hoogbegaafdheid;
- Sociaal-emotioneel welzijn;
- Het gedragsmatige aspect bij het jonge kind (risicokleuters);
- Co-teaching (anders en breder dan in AB-plus);
- Uitstroomprofiel;
- De integratie van leerlingen met een eigen leerlijn in de klas;
- En overige vragen en behoeftes vanuit het scholenveld.

1.3.4 Projecten in het kader van passend onderwijs

PPO investeert in initiatieven die vanuit het scholenveld naar boven komen en bijdragen aan passend onderwijs in de klas. Onderstaande projecten zijn gestart in schooljaar 2015/2016. In de komende planperiode kunnen er, bijvoorbeeld op basis van signalen uit het veld, de wijkplannen en de evaluatie van arrangementen, nieuwe projecten gestart worden.

Pilot hoogbegaafdheid

IB'ers hebben het thema hoogbegaafdheid naar voren gebracht. Het knelpunt is dat niet iedere school en niet iedere leerkracht competent is in het omgaan met hoogbegaafdheid (of 'dubbel bijzondere leerlingen'). De doelgroep is te klein om hiervoor op iedere school aparte klassen in te richten en aparte scholen zijn niet wenselijk gezien de uitgangspunten van passend onderwijs. Op grond van dit signaal wordt in het gebied Hillegersberg-Overschie-Schiebroek een pilotsituatie ingericht, waarbij hoogbegaafde kinderen van verschillende scholen²⁶ 50% van hun leertijd doorbrengen in één Plusgroep met daarvoor speciaal opgeleide leerkrachten. De overige 50% van de tijd blijven ze in hun eigen klas op hun eigen school. Het zal gaan om ca. 10 leerlingen. Het geleerde moet leiden tot minder handelingsverlegenheid bij leerkrachten, meer welbevinden van leerlingen en daardoor uiteindelijk minder thuiszitters en het voorkomen van verwijzingen naar het SO. Halverwege de pilot (eind 2016/ begin 2017) zullen naar verwachting de eerste resultaten worden gedeeld. De pilotperiode duurt tot juni 2017. Indien de pilot succesvol is, worden de mogelijkheden voor een op maat gemaakt arrangement onderzocht en kan uitbreiding naar andere wijken plaatsvinden.

Project extra ondersteuning kleuters

Vanuit het scholenveld kwamen afgelopen jaar signalen naar voren dat reguliere basisscholen ernstig handelingsverlegen zijn bij kleuters (4-6 jaar) met externaliserend probleemgedrag. Deze problemen lijken toe te nemen. De mogelijke oorzaken worden nog onderzocht, maar feit is dat scholen een toegenomen druk ervaren. Vanwege deze signalen is PPO het project 'extra ondersteuning kleuters' gestart. Met dit project wil PPO met het gehele veld (regulier basisonderwijs, speciaal onderwijs en aanbieders jeugdzorg) de beste aanpak onderzoeken voor

²⁶ Het gaat om de scholen: Heijbergsschool, Emmaschool, Wilgenstam en Tuinstad Terbregge.

kleuters met ernstig externaliserend gedrag waarvoor de basisondersteuning én de aanvullende ondersteuning (bijvoorbeeld het arrangement AB-plus) niet toereikend zijn. Daarnaast wordt kennisuitwisseling tussen scholen en tussen zorg en onderwijs gefaciliteerd. Planvorming vindt per wijk plaats. Waar in de ene wijk gedacht wordt aan een tijdelijke observatieplek verbonden aan de reguliere basisschool, kan in een andere wijk een andere faciliteit de voorkeur hebben. In het tweede kwartaal van 2016 ligt er een projectvoorstel op maat voor de gebieden die aan dit project deelnemen, dit zijn Delfshaven en mogelijk Feijenoord en Kralingen-Crooswijk.

Pilot poortwachtersfunctie Dyslexie

Na de decentralisatie van de jeugdzorg is de toegang tot vergoede dyslexiezorg belegd bij de wijkteams. Zowel voor de wijkteams als voor de scholen is dit een onlogische plek. Het ontbreekt de wijkteams aan kennis op dit gebied die PPO wel in huis heeft. In overleg met de gemeente is besloten om in schooljaar 2016-2017 een pilot te starten waarbij voor de gebieden Hoogvliet en Overschie de toeleiding naar hulp bij Ernstige Enkelvoudige Dyslexie (EED) wordt belegd bij de OAT's. De voorbereidingen hiervoor zijn gestart in januari 2016. Op basis van de ervaringen tijdens de pilot, zal besloten worden hoe en waar de poortwachtersfunctie definitief belegd zal worden.

1.3.5 Resultaten actielijn 1

Aan het einde van de planperiode:

- Is de basisondersteuning van scholen verder versterkt ten gunste van de leerlingen, de leerkrachten en de IB'ers. De effecten van de (financiële) ondersteuning van PPO ten bate van de versterking van de basisondersteuning op de scholen zijn inzichtelijk gemaakt.
- hebben alle scholen het (gecomprimeerde) SOP kwalitatief goed ingevuld, wordt deze periodiek geactualiseerd, openbaar gemaakt op de schoolwebsite en gedeeld met PPO. PPO beheert het volledig overzicht van alle (gecomprimeerde) SOP's en maakt dit inzichtelijk en online toegankelijk.
- heeft ieder gebied één of meerdere wijkplannen, waar aan de uitvoering ervan constructief wordt samengewerkt door de scholen en PPO. PPO ondersteunt de uitvoering zowel inhoudelijk (OAT's en beleid) als financieel. In de wijkplannen is door betrokken schooldirecteuren minimaal overeenstemming bereikt over de visie op passend onderwijs in de wijk en hoe het dekkend netwerk in de wijk gerealiseerd gaat worden (incl. de rol van het S(b)O daarin).
- zijn scholen (leerkrachten, IB'ers en directeuren) en andere samenwerkingspartners tevreden over de kwaliteit van de dienstverlening van PPO, het aanbod aan arrangementen en de kwaliteit van de uitvoering ervan door het OAT. De ondersteuning en diensten die PPO biedt voor het onderwijs worden gedurende de planperiode verbeterd op basis van evaluaties en signalen uit het veld.

1.3.6 Activiteiten PPO 2016²⁷

- Diverse (financiële) mogelijkheden ter ondersteuning van de basisondersteuning worden getoetst aan de wenselijkheid en haalbaarheid, zoals een basisbudget passend onderwijs per school en/of een flexibele schil aan onderwijsassistenten. Voor de zomer van 2016 ligt hierover een advies bij het bestuur. - De stuurgroep doet onderzoek naar de zorgstructuur op scholen met betrekking tot de ervaren toegenomen werkdruk van leerkrachten en IB'ers en brengt in de 2e helft van 2016 advies uit aan het bestuur. - Iedere themamiddag wordt na afloop geëvalueerd met de aanwezige leerkrachten. In het waarderingsonderzoek onder scholen wordt gevraagd naar de leerbehoefte van leerkrachten in relatie tot passend onderwijs. - PPO legt in het eerste kwartaal van 2016 aan het bestuur concrete voorstellen voor met betrekking tot de voortgang van de basisondersteuning en het (gecomprimeerde) SOP. - De schoolcontactpersonen ondersteunen scholen bij het continu verbeteren van de kwaliteit van hun SOP, zodat ze beter vergelijkbaar zijn, een beter beeld geven van het aanbod van een school en informatiever zijn voor ouders. - PPO benadert de scholen die nog geen (gecomprimeerd) SOP hebben, met het verzoek dit alsnog op te stellen, eventueel met hulp van de schoolcontactpersoon van PPO.

²⁷ Per actielijn worden de activiteiten voor 2016 benoemd. Gezamenlijk vormen ze het activiteitenplan voor het kalenderjaar 2016. Dit betekent dat na vaststelling van het ondersteuningsplan, het activiteitenplan met terugwerkende kracht ingaat per 1 januari

- PPO bemiddelt in die situaties waar niet volledige/ niet ingevulde (gecomprimeerde) SOP's leiden tot onvoldoende inzicht in de dekkingsgraad van voorzieningen in een bepaald gebied.
- PPO publiceert het totaaloverzicht van alle SOP's op de eigen website.
- PPO ontwikkelt een kader voor het wijkplan met daarin onder andere criteria voor het dekkende netwerk in de wijk.
- PPO ondersteunt en faciliteert (zowel praktisch als inhoudelijk) de netwerkbijeenkomsten, daar waar nodig met ondersteuning vanuit de stuurgroep. Er wordt gestuurd op het gereed hebben van wijkplannen op uiterlijk 1 augustus 2017.
- De stuurgroep en de SBO-werkgroep hebben concrete en uitvoerbare voorstellen uitgewerkt hoe expertise vanuit het SBO en SO gedeeld kan worden in het regulier onderwijs. Deze activiteit loopt door gedurende de gehele planperiode.
- De OAT's onderzoeken of er een bestaande sociale kaart is waarvan zij en IB'ers gebruik kunnen maken of ontwikkelen deze gezamenlijk
- In januari 2016 wordt in één wijk de pilot 'Functionerings-Profiel²⁸' gestart met als doel te onderzoeken of dit mogelijk een geschikt hulpmiddel is voor schoolcontactpersonen.
- Een projectorganisatie wordt ingericht om het integraal indiceren rond de TLV-afgifte bij zogenaamde OZA-leerlingen te realiseren. Dit gebeurt in samenwerking met de gemeente. De huidige procedure voor de afgifte van TLV's wordt op basis hiervan aangepast en geïmplementeerd. In 2017 wordt de werkwijze geëvalueerd.
- Aan het eind van schooljaar 2015-2016 wordt geëvalueerd hoe de samenwerking tussen de toelaatbaarheidscommissie en de OAT's is verlopen en hoe we schooljaar 2015-2016 verder gaan.
- Een waarderingsonderzoek wordt in het voorjaar van 2016 uitgevoerd om de waardering van scholen te meten over hun SCP en de kwaliteit van de uitvoering van de arrangementen. De resultaten worden breed gedeeld en geëvalueerd.
- Het huidige aanbod aan arrangementen wordt in 2016 geëvalueerd middels het waarderingsonderzoek met i.i.g. schoolcontactpersonen en IB'ers. Beoordeeld wordt wat aan het huidige aanbod aan arrangementen aangepast of vernieuwd dient te worden. De voorstellen uit het ondersteuningsplan worden hierin meegenomen. Een plan van aanpak om te komen tot een nieuw pakket aan arrangementen wordt vervolgens opgesteld. Uitvoering loopt door in 2017.
- Het reglement verwerking persoonsgegevens wordt geïmplementeerd
- Van januari tot juli 2016 wordt de pilot hoogbegaafdheid voorbereid, waarna deze in het schooljaar van 2016-2017 van start gaat. De voortgang wordt breed gecommuniceerd.
- Er zijn middels het project 'extra ondersteuning kleuters' eerste ervaringen opgedaan wat de beste ondersteuning is voor kleuters met externaliserend probleemgedrag, hoe thuiszitten onder deze doelgroep kan worden voorkomen en welke expertise nodig is op een reguliere basisschool. Dit project loopt door in 2017
- Van 1 januari – 1 juli 2016 wordt de pilot 'Poortwachtersfunctie EED' voorbereid met de gemeente, betrokken teamleiders, wijkteams, scholen en leesbehandelaars. In schooljaar 2016-2017 wordt de pilot uitgevoerd. December 2016 vindt een tussenevaluatie plaats.

²⁸ Het Functionerings-Profiel (FP) van YOEP is een online instrument dat een SCP kan helpen bij de vaststelling of de ondersteuning binnen een school geregeld kan worden of dat er diagnostiek, dan wel behandeling nodig is. Het gaat om een proef; er is nog geen keuze gemaakt voor dit product of deze leverancier.

1.4 Samenvatting actielijn 1 en activiteitenplan 2016²⁹

Actielijn 1: Rotterdamse kinderen volgen thuisnabij, passend onderwijs				
Doelstelling: De basisondersteuning is op alle Rotterdamse basisscholen op het afgesproken niveau. De aanvullende onderwijsondersteuning van PPO sluit aan op de behoefte en vraag vanuit scholen en leerkrachten, draagt bij aan het dekkend netwerk in de wijk en wordt professioneel en planmatig ingezet.				
Resultaten 2020	Activiteiten PPO 2016			
De basisondersteuning van scholen is verder versterkt ten gunste van de leerlingen, de leerkrachten en de IB'ers. De effecten van de (financiële) ondersteuning van PPO ten bate van de versterking van de basisondersteuning op de scholen zijn inzichtelijk gemaakt.	Diverse (financiële) mogelijkheden ter ondersteuning van de basisondersteuning worden getoetst aan de wenselijkheid en haalbaarheid, zoals een basisbudget passend onderwijs per school en/of een flexibele schil aan onderwijsassistenten. Voor de zomer van 2016 ligt hierover een advies bij het bestuur.	De stuurgroep doet onderzoek naar de zorgstructuur op scholen met betrekking tot de ervaren toegenomen werkdruk van leerkrachten en IB'ers en brengt in de 2e helft van 2016 advies uit aan het bestuur.	Iedere themamiddag wordt na afloop geëvalueerd met de aanwezige leerkrachten. In het waarderings-onderzoek onder scholen wordt gevraagd naar de leerbehoefte van leerkrachten in relatie tot passend onderwijs.	<i>In 2017 wordt inzichtelijk gemaakt wat het resultaat is van de ingezette professionaliseringsmidelen vanuit PPO.</i>
Alle scholen hebben een kwalitatief goed, actueel en openbaar SOP. PPO beheert het volledig overzicht van alle (gecomprimeerde) SOP's en maakt dit inzichtelijk en online toegankelijk.	PPO legt in het eerste kwartaal van 2016 aan het bestuur concrete voorstellen voor met betrekking tot de voortgang van de basisondersteuning en het (gecomprimeerde) SOP.	PPO benadert de scholen die nog geen (gecomprimeerd) SOP hebben, met het verzoek dit alsnog op te stellen, eventueel met hulp van de schoolcontactpersoon van PPO. PPO publiceert het totaaloverzicht van alle SOP's op de eigen website.	PPO bemiddelt in die situaties waar niet volledige/ niet ingevulde (gecomprimeerde) SOP's leiden tot onvoldoende inzicht in de dekkingsgraad van voorzieningen in een bepaald gebied.	De schoolcontactpersonen ondersteunen scholen bij het continu verbeteren van de kwaliteit van hun SOP, zodat ze beter vergelijkbaar zijn, een beter beeld geven van het aanbod van een school en informatiever zijn voor ouders.

²⁹ Per actielijn worden de activiteiten voor 2016 benoemd. Gezamenlijk vormen ze het activiteitenplan voor het kalenderjaar 2016. Dit betekent dat na vaststelling van het ondersteuningsplan, het activiteitenplan met terugwerkende kracht ingaat per 1 januari.

Ieder gebied heeft één of meerdere wijkplannen, waar aan de uitvoering ervan constructief wordt samengewerkt door de scholen en PPO. PPO ondersteunt de uitvoering zowel inhoudelijk (OAT's en beleid) als financieel. In de wijkplannen is door betrokken schooldirecteuren minimaal overeenstemming bereikt over de visie op passend onderwijs in de wijk en hoe het dekkend netwerk in de wijk gerealiseerd gaat worden (incl. de rol van het SO en SBO).	PPO ondersteunt en faciliteert (zowel praktisch als inhoudelijk) de netwerkbijeenkomsten, daar waar nodig met ondersteuning vanuit de stuurgroep. Er wordt gestuurd op het gereed hebben van wijkplannen op uiterlijk 1 augustus 2017.	PPO ontwikkelt een kader voor het wijkplan met daarin onder andere criteria voor het dekkende netwerk in de wijk.	De stuurgroep en de SBO-werkgroep hebben concrete en uitvoerbare voorstellen uitgewerkt hoe expertise vanuit het SBO en SO gedeeld kan worden in het regulier onderwijs. Deze actie loopt door gedurende de gehele planperiode.	Aan de stuurgroep wordt het vraagstuk voorgelegd rond het ontwikkelen van criteria voor het dekkende netwerk in de wijk.
Scholen (leerkrachten, IB'ers en directeuren) zijn tevreden over de kwaliteit van de dienstverlening van PPO, het aanbod aan arrangementen en de kwaliteit van de uitvoering ervan door het OAT. De ondersteuning en diensten die PPO biedt voor het onderwijs worden gedurende de planperiode verbeterd, aangepast en versterkt op basis van evaluaties en signalen uit het veld en afspraken met samenwerkingspartners.	Een waarderingsonderzoek wordt in het voorjaar van 2016 uitgevoerd om de waardering van scholen te meten over hun OAT, hun SCP en de kwaliteit van de uitvoering van de arrangementen. De resultaten worden breed gedeeld en geëvalueerd.	Het huidige aanbod aan arrangementen wordt in 2016 geëvalueerd. Beoordeeld wordt wat aan het huidige aanbod aan arrangementen aangepast of vernieuwd dient te worden. De voorstellen uit het ondersteuningsplan worden hierin meegenomen. <i>Uitvoering loopt door in 2017.</i>	De OAT's onderzoeken of er een bestaande sociale kaart is waarvan zij en IB'ers gebruik kunnen maken of ontwikkelen deze gezamenlijk	Er is een protocol opgesteld voor het doen van een SISA-melding
	Een projectorganisatie wordt ingericht om het integraal indiceren rond de TLV-afgifte bij zogenaamde OZA-leerlingen te realiseren. Dit gebeurt in samenwerking met de gemeente en de OAT's. De huidige procedure voor de afgifte van TLV's wordt op basis hiervan	Aan het eind van schooljaar 2015-2016 wordt geëvalueerd hoe de samenwerking tussen de toelaatbaarheidscommissie en de OAT's is verlopen en hoe we	In januari 2016 wordt in één wijk de pilot 'Functionerings-Profiel' gestart met als doel te onderzoeken of dit mogelijk een geschikt hulpmiddel is voor schoolcontactpersonen	

	aangepast en geïmplementeerd. <i>In 2017 wordt de werkwijze geëvalueerd.</i>	schooljaar 2015-2016 verder gaan.		
	Er zijn middels het project 'extra ondersteuning kleuters' eerste ervaringen opgedaan wat de beste ondersteuning is voor kleuters met externaliserend probleemgedrag, hoe thuiszitten onder deze doelgroep kan worden voorkomen en welke expertise nodig is op een reguliere basisschool. Dit project loopt door in 2017.	Van januari tot juli 2016 wordt de pilot hoogbegaafdheid voorbereid, waarna deze in schooljaar van 2016-2017 van start gaat. De voortgang wordt breed gecommuniceerd.	Van 1 januari – 1 juli 2016 wordt de pilot 'Poortwachtersfunctie EED' voorbereid met de gemeente, betrokken teamleiders, wijkteams, scholen en leesbehandelaars. In schooljaar 2016-2017 wordt de pilot uitgevoerd. December 2016 vindt een tussenevaluatie plaats.	

Actielijn 2: Ouders worden als samenwerkingspartner optimaal betrokken

De actielijnen van PPO Rotterdam zijn:

1. Rotterdamse kinderen volgen thuisnabij, passend onderwijs
2. Ouders worden als samenwerkingspartner optimaal betrokken
3. Samenwerken op het snijvlak van onderwijs en zorg

In dit hoofdstuk wordt actielijn 2 uitgewerkt.

2.1 Doelstelling

Om optimale omstandigheden te creëren voor de ontwikkeling en het leren van kinderen met een specifieke onderwijsbehoefte, worden ouders betrokken als gelijkwaardig samenwerkingspartner.

2.2 Toelichting en definities

Alle uitvoerend professionals van PPO werken met ouders en moeten competent zijn in gespreksvoering met ouders. Tevens wordt van hen verwacht dat zij zowel bij hun preventieve activiteiten als bij het uitvoeren van een arrangement het ouderperspectief goed voor ogen hebben: hoe kijken de ouders tegen de ontwikkeling van hun kind aan? Wat verwachten zij van school en van PPO? Hoe zien zij de ondersteuning aan hun kind graag georganiseerd? Hebben de ouders zelf ondersteuningsbehoeften? PPO heeft door middel van een cursus dialooggerichte gespreksvoering haar medewerkers in schooljaar 2014-2015 en 2015-2016 in de gelegenheid gesteld zich nog verder te bekwamen in gespreksvoering met ouders en scholen. Dit heeft er mede voor gezorgd dat goede gespreksvoering een voortdurend aandachtspunt in de OAT's is.

Daarnaast heeft PPO ouderfunctionarissen aangesteld en een oudersteunpunt ingericht. Ook biedt PPO voorschools maatschappelijk werk en kunnen ouders terecht bij onze ombudsman.

Ouderondersteuning vanuit PPO is gestoeld op vier pijlers:

1. Educatief partnerschap: wederzijdse betrokkenheid van ouders en school om optimale omstandigheden te creëren voor de ontwikkeling en het leren van kinderen, thuis en op school. Het is belangrijk dat ouders en school openstaan voor elkaar en doelgericht in oplossingen en mogelijkheden denken³⁰.
2. Handelingsgericht werken (HGW): wil de kwaliteit van het onderwijs en de begeleiding van alle leerlingen verbeteren. Het is een systematische manier van werken, waarbij het aanbod afgestemd is op de onderwijsbehoeften en de basisbehoeften van de leerlingen. Aan de hand van de kind-kenmerken wordt gekeken welke onderwijsbehoeften het betreffende kind heeft. Het onderwijs wordt daarop aangepast³¹.
3. Het 1 gezin, 1 plan, 1 regisseur principe: Dit principe komt voort uit de (door)ontwikkeling van integraal werken en een integrale dienstverlening. Ouders zijn gebaat bij professionals die samenwerken, hulp afstemmen en 1 contactpersoon voor de ouder aanwijzen. De ouder staat voorop; niet het systeem.
4. Eigen kracht: is een andere benadering van de rol van de burger, overheid en maatschappelijk middenveld. De ouder wordt gewezen op de eigen verantwoordelijkheid en houdt regie over zijn eigen leven. De ouder krijgt de ruimte om te komen met een eigen plan. De rol van het onderwijs en de hulpverlening is aan te sluiten op wat ouders en hun netwerk aanvullend nodig hebben en te faciliteren in plaats van de zorg over te nemen.

Ouderfunctionaris

Om de belangen van ouders te behartigen, heeft PPO acht ouderfunctionarissen. Deze professionals hebben een Hbo maatschappelijk werk achtergrond en zijn gespecialiseerd in de ondersteuning van ouders. Eén van de ouderfunctionarissen is in dienst bij PPO; de overige zeven collega's worden ingeleend bij Stichting MEE.

De ouderfunctionaris is er om de belangen van ouders te behartigen en neemt alleen contact op als de ouders daar via de school van op de hoogte zijn gebracht en daar behoefte aan hebben.

³⁰ Meer over educatief partnerschap in het bronnenboek

³¹ Meer over HGW in het bronnenboek

Ouderfunctionarissen zijn aanvullend op bestaande functies op school, zoals de schoolmaatschappelijk werker en de IB'er. De meerwaarde zit in het feit dat de ouderfunctionaris onafhankelijk van de school is. En daarnaast ook ondersteuning kan bieden aan ouders wiens kind nog niet of niet meer op school zit. De ouderfunctionaris is bijvoorbeeld betrokken bij 'externe aanmeldingen', zoals kinderen van het MKD of KDC die op zoek zijn naar een school. Of kinderen die nieuw zijn in Nederland of verhuizen naar Rotterdam. En de ouderfunctionaris wordt, indien gewenst, betrokken bij thuiszitters.

De belangrijkste taak van de ouderfunctionaris is educatief partnerschap tot stand te brengen en hierin te coachen. De ouderfunctionaris is ondersteunend aan het proces dat met de leerling op school wordt doorlopen, met als doel de communicatie tussen alle partijen op een constructieve wijze te laten verlopen.

De ouderfunctionaris van PPO is voor ouders een neutrale gesprekspartner. Ouders kunnen bij de ouderfunctionaris terecht als zij vragen hebben over de ondersteuningsbehoefte van hun kind, als zij geholpen willen worden bij de zoektocht naar een passende basisschool of als zij ondersteund willen worden in een gesprek op school. Ouders komen met de ouderfunctionaris in contact via de school (IB'er/ schoolmaatschappelijk werker), de SCP/ OAT of rechtstreeks via het ondersteunpunt van PPO.

Daarnaast adviseren ouderfunctionarissen hun PPO-collega's bij casuïstiek. De expertise van OAT-professionals richt zich voornamelijk op het kind. De ouderfunctionaris belicht het perspectief van de ouder en kan collega's ondersteunen bij het betrekken van de ouder.

Ontwikkelpunt voor de komende planperiode is het preventief werken te versterken door:

- te zorgen dat de ouderfunctionaris in een zo vroeg mogelijk stadium door de collega OAT-professionals wordt betrokken
- de samenwerking met het schoolmaatschappelijk en de afstemming van rollen en taken blijvend onder de aandacht te houden
- verdere bekendheid van het voorschools maatschappelijk werk te vergroten

VSMW

PPO ontvangt jaarlijks de landelijke subsidie Impulsregeling Schoolmaatschappelijk Werk. PPO besteedt deze gelden aan ouderfunctionarissen en de uitvoering van voorschools maatschappelijk werk (VSMW) op voorschoolse instellingen.

PPO heeft ervoor gekozen het voorschools maatschappelijk werk (VSMW) op de kinderdagverblijven te laten verzorgen door de ouderfunctionarissen van PPO die al in die wijk werkzaam zijn. Ouders en medewerkers van kinderdagverblijven schakelen het voorschools maatschappelijk werk vooral in voor peuters vanaf drie jaar met een extra ondersteuningsbehoefte. Vanaf die leeftijd kan PPO meedenken over de onderwijsbehoeften van een kind en ouders ondersteunen bij het vinden van de meest passende onderwijsplek en/of de nodige zorg en ondersteuning. Het VSMW kan ook het kinderdagverblijf ondersteuning bieden bij het voeren van een gesprek met een ouder. Ook verzorgt het VSMW op aanvraag van kinderdagverblijven informatieavonden voor ouders.

Op peuterspeelzalen en nulgroepen in Rotterdam faciliteert PPO ook het VSMW. Op die voorschoolse instellingen wordt het VSMW uitgevoerd door de SMW-aanbieder die in die wijk werkzaam is. In meer dan 90% van de gevallen is het gelukt om de SMW'er van de school ook de VSMW'er van de peuterspeelzaal/nulgroep (die verbonden is aan die school) te laten zijn. De doorgaande lijn is daarmee goed geborgd. De VSMW'er kent het kind en de ouders dan al vanuit de voorschoolse periode en kan zo nodig als SMW'er op de basisschool ouders, kind en school blijven ondersteunen.

De vorm van VSMW die PPO levert, is gelieerd aan het onderwijs en heeft als voornaamste taak een goede overdracht van de voorschoolse periode naar de basisschool te faciliteren. De gemeente Rotterdam vult, sinds juni 2015, middels een pilot het VSMW van PPO aan met uren VSMW die gericht zijn op 'zorg'. Deze pilot is afgerond in december 2015. Door de gemeente worden op dit moment de voorbereidingen getroffen om 'de zorgpoot van VSMW' uit te rollen over de gehele stad. De VSMW'er vanuit de gemeente richt zich daarbij alleen op VVE-locaties. Voornaamste taak van deze VSMW'er is de schakel te zijn tussen de voorschoolse voorziening en het wijkteam en/of het overige zorgveld. PPO Rotterdam vindt dit een goede ontwikkeling en is beleidsmatig betrokken bij deze ontwikkelingen. Gemeente Rotterdam en PPO trekken samen op in het zo goed mogelijk (integraal) uitvoeren van beide 'typen' VSMW. Het voorschoolse veld heeft aangegeven sterke voorkeur te hebben voor één persoon die zowel het onderwijskundige als het zorgdeel van VSMW voor haar rekening neemt. PPO, gemeente Rotterdam en VSMW-aanbieders werken in 2016 de

mogelijkheden uit om zoveel mogelijk aan de wensen vanuit het voorschoolse veld tegemoet te komen.

Oudersteunpunt

Ouders kunnen bij het oudersteunpunt van PPO terecht met alle vragen rondom passend onderwijs voor hun kind. Deze vragen kunnen bijvoorbeeld gaan over:

- De keuze voor een school
- Een negatief advies voor hun kind op een school
- Het op school toelaten of (tijdelijk) verwijderen van hun kind
- De informatieplicht van ouders richting de school over de specifieke ondersteuningsbehoeften van hun kind
- Het op te stellen ontwikkelingsperspectief voor hun kind
- Algemene vragen over de mogelijkheden die Rotterdam biedt op het gebied van onderwijsondersteuning.

Het oudersteunpunt wordt gerund door de ouderfunctionarissen. Via de website van PPO kunnen ouders het telefoonnummer vinden van de ouderfunctionaris uit hun wijk/ gebied. Deze ouderfunctionaris is goed op de hoogte van de ondersteuningsmogelijkheden die PPO biedt en van de sociale kaart. Na het telefonische gesprek wordt zo nodig een afspraak met de ouder gemaakt thuis of op een school om de mogelijkheden verder met elkaar te verkennen. Het bezoeken van de huidige school of van een nieuwe school samen met een PPO-medewerker behoort ook tot de mogelijkheden. Na het telefonische gesprek kan de ouderfunctionaris ook een PPO-collega inschakelen of toeleiden naar een van de ketenpartners om de ouder verder te ondersteunen.

PPO gaat de komende planperiode investeren in een grotere bekendheid van het oudersteunpunt en de website bij zowel ouders als professionals en verwijzers.

Ombudsman

Bij een verschil van mening tussen ouders, scholen, besturen en/of het samenwerkingsverband, is de eerste stap een goed gesprek tussen beide partijen. Vanuit PPO spelen hier in eerste instantie de ouderfunctionarissen en de overige OAT-medewerkers een belangrijke rol. Binnen PPO is er ook de mogelijkheid om de ombudsman in te zetten. Deze persoon is onafhankelijk en kan advies of feedback geven aan alle betrokken partijen. De praktijk leert dat de inzet van de ouderfunctionarissen en/of de ombudsman vrijwel altijd tot een prettig gesprek en een passende oplossing leidt. Na een succesvolle pilotperiode is in maart 2016 besloten de functie van ombudsman te behouden voor PPO en in te zetten wanneer casuïstiek daar om vraagt ('oproepbasis).

Ouders in de OPR

Ouders worden niet alleen betrokken bij het onderwijs van hun kind, maar ook bij het beleid van PPO. In de Ondersteuningsplanraad (OPR) van PPO kunnen ouders meebeslissen over het beleid van PPO. Zie voor meer informatie over de OPR ook deel 2 van dit ondersteuningsplan.

2.3 Resultaten actielijn 2

Aan het einde van de planperiode:

1. zijn alle leden van het OAT ervaren in het samenwerken met ouders volgens de omschreven vier pijlers.
2. is het preventief en integraal werken van de ouderfunctionaris aantoonbaar doorontwikkeld op alle domeinen waar deze functionaris werkzaam is (voorschoolse periode, OAT, samenwerking zorgpartners, thuiszitters, onderinstroom, externe aanmeldingen, oudersteunpunt etc.).
3. blijkt uit een waarderingsonderzoek dat het functioneren van de ouderfunctionaris, het oudersteunpunt en de ombudsman door scholen en ouders als positief wordt beoordeeld.

2.4 Activiteiten PPO 2016

1. PPO gaat de training dialooggerichte gespreksvoering uitrollen over de teams en implementeren in de algehele werkwijze.
2. Ouderfunctionarissen organiseren periodiek overleg met de schoolmaatschappelijk werker, het wijkteam en de kinderdagverblijven om hun bekendheid te vergroten en het samenwerken verder vorm te geven. Er wordt in de gesprekken aandacht besteed aan de

rolverdeling, zodat helder wordt en blijft wie welke rol heeft in de samenwerking met ouders wanneer er in een gezin meerdere partijen betrokken zijn. De samenwerking kan ook resulteren in het geven van voorlichting of het coachen in educatief partnerschap.

3. De ouderfunctionarissen worden tijdig geïnformeerd over de ontwikkelingen rond de gemeentelijke zorgtaak van het VSMW en de relatie met de onderwijstaak van PPO.
4. PPO, gemeente en VSMW-aanbieders verkennen de mogelijkheden om het onderwijskundige en zorgdeel van VSMW geïntegreerd te laten uitvoeren.
5. Met de communicatieadviseur van PPO wordt een plan uitgewerkt hoe het oudersteunpunt en de ouderfunctionarissen nog beter bekend worden onder ouders en professionals.
6. Tweede kwartaal 2016 wordt besloten hoe ouderfunctionarissen gaan registreren om zo hun werk inzichtelijk te maken.

2.5 Samenvatting actielijn 2 en activiteitenplan 2016

Actielijn 2: Ouders worden als samenwerkingspartner optimaal betrokken		
Doelstelling: Om optimale omstandigheden te creëren voor de ontwikkeling en het leren van kinderen met een specifieke onderwijsbehoefte, worden ouders betrokken als gelijkwaardig samenwerkingspartner.		
Resultaten 'ouders als samenwerkingspartner' 2020	Activiteiten PPO 2016	
Alle leden van het OAT zijn ervaren in het samenwerken met ouders volgens de omschreven vier pijlers.	PPO gaat de training dialooggerichte gespreksvoering uitrollen over de teams en implementeren in de algehele werkwijze.	
Het preventief en integraal werken van de ouderfunctionaris is aantoonbaar doorontwikkeld op alle domeinen waar deze functionaris werkzaam is (voorschoolse periode, OAT, samenwerking zorgpartners, thuiszitters, onderinstroom, externe aanmeldingen, oudersteunpunt etc.).	Ouderfunctionarissen organiseren periodiek overleg met de schoolmaatschappelijk werker, het wijkteam en de kinderdagverblijven om hun bekendheid te vergroten en het samenwerken verder vorm te geven. Er wordt in de gesprekken aandacht besteed aan de rolverdeling, zodat helder wordt en blijft wie welke rol heeft in de samenwerking met ouders wanneer er in een gezin meerdere partijen betrokken zijn. De samenwerking kan ook resulteren in het geven van voorlichting of het coachen in educatief partnerschap.	De ouderfunctionarissen worden tijdig geïnformeerd over de ontwikkelingen rond de gemeentelijke zorgtaak van het VSMW en de relatie met de onderwijstaak van PPO. PPO, gemeente en VSMW-aanbieders verkennen de mogelijkheden om het onderwijskundige en zorgdeel van VSMW geïntegreerd te laten uitvoeren.
Uit een waarderingsonderzoek blijkt dat het functioneren van de ouderfunctionaris, het oudersteunpunt en de ombudsman door scholen en ouders als positief wordt beoordeeld.	Tweede kwartaal 2016 wordt besloten hoe ouderfunctionarissen gaan registreren om zo hun werk inzichtelijk te maken.	Met de communicatieadviseur van PPO wordt een plan uitgewerkt hoe het oudersteunpunt en de ouderfunctionarissen nog beter bekend worden onder ouders en professionals.
	<i>(plan tot evaluatie en monitoring staat gepland voor 2017)</i>	

Actielijn 3: Samenwerken op het snijvlak van onderwijs en zorg

De actielijnen van PPO Rotterdam zijn:

1. Rotterdamse kinderen volgen thuisnabij, passend onderwijs
2. Ouders worden als samenwerkingspartner optimaal betrokken
3. Samenwerken op het snijvlak van onderwijs en zorg

In dit hoofdstuk wordt actielijn 3 uitgewerkt.

3.1 Doelstelling

PPO Rotterdam werkt effectief samen met de gemeente en andere maatschappelijk partners op het gebied van onderwijs en zorg om passend onderwijs te realiseren. Het samenwerkingsverband draagt hiermee bij aan een betere ondersteuning van leerlingen met een onderwijsondersteuningsbehoefte en hun ouders en aan een ononderbroken schoolloopbaan.

3.2 Definities en toelichting

PPO Rotterdam stelt een ononderbroken schoolloopbaan voor het kind centraal bij de samenwerking met tal van maatschappelijk partners op het gebied van onderwijs en zorg. Het 'schoolloopbaan-denken' zorgt voor het noodzakelijk gemeenschappelijk kader.

De Wet passend onderwijs geeft PPO ook een maatschappelijke opdracht. Met veel organisaties moet worden samengewerkt om voor het kind met een extra ondersteuningsbehoefte passend onderwijs te kunnen bieden. We doen dit voor en namens de bij het samenwerkingsverband aangesloten scholen en schoolbesturen. Als extern gerichte kennisintensieve adviesorganisatie, willen we deze opdracht zo goed mogelijk uitvoeren.

PPO Rotterdam beweegt zich regelmatig op de grens van haar verantwoordelijkheden om hiermee haar doelen te halen. Zo investeren we in de leerkrachten van de toekomst via de Pabo's, zijn we betrokken bij de voorschoolse periode in het kader van vroegsignalering en werken we samen met Koers VO voor een betere aansluiting op het voortgezet onderwijs. Zowel op strategisch, tactisch als operationeel niveau wordt samengewerkt met tal van partners, zoals de gemeente, de wijkteams, het Speciaal Onderwijs, zorgaanbieders en collega samenwerkingsverbanden.

3.3 Samenwerking met de gemeente

3.3.1 Onderwijszorgarrangementen (OZA)

De gemeente Rotterdam en PPO Rotterdam werken op tal van onderwerpen samen, zoals binnen de Taskforce thuiszitters, rond het voorschools maatschappelijk werk en met de pilot poortwachtersfunctie dyslexie. Een belangrijk actueel thema is de samenwerking rond leerlingen met een ondersteuningsbehoefte op zowel het onderwijs- als het zorgvlak. Deze samenwerking moet leiden tot onderwijszorgarrangementen.

Op het gebied van onderwijszorgarrangementen willen PPO en de gemeente samen optrekken. In de periode januari – april 2016 is er intensief contact geweest tussen de gemeente en PPO om tot gedeelde inzichten en oplossingen te komen. Het is voor zowel PPO als de gemeente duidelijk dat er een grijs gebied zit tussen de verantwoordelijkheden die in het kader van passend onderwijs naar PPO is gegaan en de jeugdwet, die onder de verantwoordelijkheid van de gemeente valt. Dit grijze gebied leidt ertoe dat er onduidelijkheid is:

- over bij welke partij de verantwoordelijkheid ligt; met name waar het gaat om 'begeleiding'.
- waar de bekostiging voor deze inzet is terecht gekomen. Voor zowel PPO als de gemeente geldt dat de middelen niet zijn overgekomen na de decentralisaties.

De gemeente en PPO zijn overeengekomen om gezamenlijk richting het Rijk op te trekken om duidelijkheid te krijgen over bovenstaande. Op moment van schrijven is nog niet te voorzien hoe lang dit traject gaat duren. Aangezien er nu casuïstiek op tafel ligt dat vraagt om een oplossing, is er gekozen voor een voorlopige oplossing voor schooljaar 2016/2017:

- een frictiepot. PPO en de gemeente hebben afgesproken dat er voor leerlingen met een ondersteuningsvraag op het gebied van 'begeleiding', waar nog geen structurele oplossing

is in de vorm van een onderwijszorgarrangement, een regeling wordt getroffen met een 50/50 financiering vanuit PPO en de gemeente. Zowel de gemeente als PPO dragen twee ton bij aan deze frictiepot. In 2017 wordt met de gemeente geëvalueerd en worden op basis van de uitkomsten concrete werkafspraken gemaakt. Deze worden toegevoegd aan het jaar- en activiteitenplan van PPO.

- TLV aanvragen met een zorgcomponent worden voor afgifte met de gemeente besproken. Op deze manier wordt de gemeente vroegtijdig betrokken bij de zorgvraag van leerlingen en kan er integraal gearrangeerd worden (zie ook paragraaf 1.3.3). De gemeente zorgt omgekeerd voor een vroegtijdige betrokkenheid van PPO bij leerlingen die vanuit een zorginstelling de stap naar het onderwijs maken.

We onderscheiden drie doelgroepen die in aanmerking kunnen komen voor een combinatie van onderwijs en zorg:

- 1) Leerlingen in het Speciaal Onderwijs
- 2) Leerlingen in een zorginstelling
- 3) Leerlingen in het regulier of speciaal basisonderwijs

De eerste twee groepen wil de gemeente van een 'onderwijszorgarrangement' (OZA) voorzien. Een OZA wordt in een regeling gevat. Dit maakt voor een ieder helder wie voor welke regeling in aanmerking komt.

De derde groep gaat bediend worden met 'individueel maatwerk'. Deze groep is kleiner in omvang en heeft meer uiteenlopende ondersteuningsbehoeften. Voor deze groep gaan geen regelingen gemaakt worden. Per individu wordt een maatwerkplan gemaakt.

OZA in speciaal onderwijs en zorginstelling

Leerlingen die een combinatie van onderwijs en zorg nodig hebben, hebben verschillende ondersteuningsbehoeften. Ieder kind is anders en vraagt om een eigen aanpak. De combinatie van onderwijs en zorg zal worden ingevuld door het gezamenlijk toeleiden en arrangeren van gemeente en PPO. Kern van het gemeentelijk beleid is dat onderwijszorgarrangementen bedoeld zijn voor kinderen die niet 100% aan onderwijs kunnen deelnemen en daardoor volledig in een zorgsetting terecht kunnen komen.

Ieder kind heeft leerrecht, ook kinderen met een leerplichtonthefving. Deze kinderen ontvangen op dit moment veelal dagbehandeling van een zorgaanbieder en gaan niet naar school. De gemeente Rotterdam heeft als doel dat ouders niet langer de keuze moeten maken voor onderwijs of zorg. Kinderen die gebruik maken van dagbehandeling bij een zorgaanbieder kunnen zich met de inzet van onderwijs anders ontwikkelen. Leerlingen op de grens van onderwijs en zorg kunnen met de inzet van zorg onderwijs blijven volgen. Behandeling en onderwijs worden op elkaar afgestemd in één plan voor elk kind.

De verschillende onderwijszorgarrangementen zullen in gemeentelijke regelingen worden omgezet die beschikbaar zijn voor de desbetreffende doelgroepen in het speciaal onderwijs en dagbehandeling. Voor leerlingen op school op de grens met zorg kan basishulp zoals door wijkteams geleverd, worden ingezet.

De gemeente Rotterdam heeft nu voor één specifieke groep leerlingen in het SO een regeling uitgewerkt. Dat is de regeling voor Ernstig Meervoudig Beperkte (EMB) leerlingen, zodat zij met de benodigde zorg en begeleiding onderwijs kunnen volgen.

In schooljaar 2016-2017 gaan PPO en gemeente voor andere groepen kinderen in het SO of in een zorginstelling ook regelingen uitwerken. Denk hierbij bijvoorbeeld aan kinderen met een intensieve zorgvraag die specialistische behandeling vergt. Maar het kan ook gaan om kinderen in een behandelsetting als een Kinderdagcentrum (KDC), die dagbehandeling in combinatie met onderwijs in verschillende gradaties aangeboden kunnen krijgen.

De gemeente heeft aan PPO gevraagd om samen met KDC's en scholen voor SO te bekijken welke mogelijkheden er zijn om kinderen die nu nog op een KDC zitten geheel of gedeeltelijk van onderwijs gebruik te laten maken. PPO neemt sinds 2016 deel aan de verkennende gesprekken die over dit onderwerp op de SO-scholen plaatsvinden. Ouders vervullen een sleutelrol in de beslissing of een kind gebruik maakt van het leerrecht of niet. De gemeente heeft medewerkers van Stichting MEE gevraagd om van maart tot en met mei 2016 met alle ouders van Rotterdamse kinderen op KDC's hierover in gesprek te gaan. Gemeente en PPO verkennen in de eerste helft van 2016 dit thema en komen tot actiepunten voor schooljaar 16-17.

Maatwerk in regulier onderwijs

PPO heeft de mogelijkheid om een maatwerkbudget te bieden aan een reguliere basisschool die een leerling opvangt met SO-onderwijsbehoeften. Het gaat hierbij om leerlingen met intensieve onderwijsondersteuningsbehoeften, die kiezen voor een basisschool die thuisnabij is. Een deel van deze leerlingen heeft ook ondersteuningsbehoeften op het gebied van (jeugd)zorg. Voor deze doelgroepen spreekt de gemeente eveneens van maatwerk. Dat betekent dat gemeente en PPO voorafgaand aan eventuele plaatsing in gesprek gaan over de ondersteuningsbehoefte en zorgvraag die deze wens voor thuisnabij onderwijs met zich meebrengt.

De gemeente Rotterdam stelt dat onderwijszorgarrangementen het aanbod tussen onderwijs en zorg aanvullen. Onderwijszorgarrangementen kunnen financieel gezien niet het gat tussen passend onderwijs en thuisnabij onderwijs vullen. PPO en gemeente zijn overeengekomen om hierin gezamenlijk op te trekken richting het Rijk.

Afspraken voor 2016-2017 tussen PPO en gemeente Rotterdam

- 1) Nadere verkenning van de mogelijkheden om kinderen die nu nog een leerplichtonthefing hebben van onderwijs te voorzien (2016).
- 2) Ontwikkelen van OZA-regelingen voor die leerlingen in het SO en die leerlingen in een zorginstelling die een combinatie van onderwijs en zorg nodig hebben (schooljaar 2016-2017)
- 3) Zolang er nog geen regeling is voor de bij 2 genoemde groepen leerlingen, wordt middels een HIA-gesprek (handelingsgericht integraal arrangeren) het OZA-plan voor de leerling samengesteld (schooljaar 2016-2017).
- 4) Middels HIA-gesprekken worden leerlingen met extra onderwijs- en zorgondersteuningsbehoeften in het reguliere basisonderwijs van een maatwerkplan voorzien (schooljaar 2016-2017).
- 5) Richting het Rijk wordt gezamenlijk opgetrokken om de hiaten in de uitvoering van de Wet Passend Onderwijs en de nieuwe Jeugdwet (decentralisatie van de jeugdzorg) bespreekbaar te maken (2016).

3.3.2 Thuiszitters

Een belangrijk doel van passend onderwijs is het reduceren van het aantal thuiszitters. PPO werkt hierin samen met de gemeente Rotterdam die verantwoordelijk is voor het uitvoeren van de Leerplichtwet. De gemeente heeft de ambitie om samen met de schoolbesturen en het samenwerkingsverband het aantal leerplichtige thuiszitters met 75% terug te brengen en de duur van het thuiszitten te verkorten tot maximaal zes weken. Om dit streven waar te maken, is op 15 december 2015 de Taskforce Thuiszitters geïnstalleerd door de Wethouder voor Onderwijs, Jeugd en Zorg. In het bronnenboek is meer te lezen over de werkwijze van de Taskforce Thuiszitters.

In ieder OAT is een 'piramide van zorg' die erop gericht is thuiszitten te voorkomen. Door tijdig met school en ouders in gesprek te gaan over passende onderwijsondersteuning en met elkaar de kansen en bedreigingen hierin te bespreken, wordt thuiszitten meestal voorkomen. Schoolcontactpersonen en ouderfunctionarissen spelen hier met hun preventieve activiteiten een belangrijke rol in. Ook de arrangementsmogelijkheden van PPO (zowel onderwijskundig als financieel) leiden ertoe dat voor de meeste leerlingen een passende onderwijsplek gerealiseerd kan worden. Mocht een kind toch thuis komen te zitten, dan wordt door PPO direct gestuurd op een oplossing. Alle onderwijs- en ondersteuningsmogelijkheden worden verkend en indien nodig wordt de thuiszitter besproken met de bovenschoolsmanager of een bestuurslid van het betreffende schoolbestuur.

Het aantal thuiszitters in Rotterdam in het PO was lange tijd laag, maar sinds januari 2016 lijkt hierin een kentering gaande. In Rotterdam komt langdurig thuiszitten vooral voor bij kinderen die een gespecialiseerde onderwijszorg-setting nodig hebben. Het gaat bijvoorbeeld om kleuters die te weinig 'schoolrijp' zijn en leerlingen met GGZ-problematiek die behandeling nodig hebben in combinatie met een kleine, zeer gespecialiseerde onderwijssetting. De verwachting is dat PPO en de gemeente Rotterdam deze vorm van thuiszitten kunnen terugdringen door overeenstemming te vinden op het gebied van onderwijszorgarrangementen. Daarnaast is door een gebrek aan SO-plekken sinds december 2015 een stijgend aantal leerlingen wachtend op een SO-plek.

Waar de Taskforce Thuiszitters zich richt op leerplichtige kinderen, richt PPO zich ook op vierjarigen. In de arrangementen en het beleid van PPO Rotterdam vormen jonge kinderen daarom

een specifiek aandachtspunt. Onder andere door het aanbod van VSMW/ ouderfunctionarissen, het project 'extra ondersteuning kleuters' (zie 1.3.4) en de activiteiten rond 'onderinstroom' (zie 3.4).

3.3.3 Wijkteams

De gemeente werkt sinds de invoering van de nieuwe Wmo en de Jeugdwet met integrale wijkteams³². In het kader van de noodzakelijke samenwerking op de snijvlakken van onderwijs en zorg, wil PPO in deze planperiode de samenwerking tussen zowel de wijkteams als de OAT's, als de samenwerking tussen de wijkteams en de scholen verder optimaliseren. Dit is vooral van belang voor de kinderen en gezinnen waar sprake is van ondersteuningsvragen op meerdere domeinen. Soms is in deze situaties onduidelijk waar een hulpvraag thuishoort. In plaats van naar elkaar te verwijzen, zetten we in de samenwerking het belang van het kind centraal.

PPO wil investeren in een verdere verbetering van de relatie tussen scholen en de wijkteams. De gemeente Rotterdam investeert in schoolmaatschappelijk werkers die op iedere school de verbindende schakel vormen tussen school en wijkteam. De afgelopen tijd zijn er instrumenten ontwikkeld om deze samenwerking en werkwijze nog steviger neer te zetten. Dit loopt op een heel aantal scholen goed. Andere scholen geven aan dat ze nog verbeterpunten zien in de samenwerking met het wijkteam. Deze verbeterpunten liggen voornamelijk op het gebied van communicatie en bereikbaarheid, het delen van informatie en het daadwerkelijk samen zoeken naar mogelijkheden en kansen. Ook op het gebied van doorzettingsmacht en regie zien scholen nog verbeterkansen.

PPO en de gemeente zijn beide gebaat bij optimale samenwerking, zodat kinderen vroegtijdig de juiste hulp en ondersteuning krijgen, thuis en op school. Daarom zal de samenwerking tussen wijkteams en onderwijs een blijvend onderwerp van gesprek zijn tussen de gemeente en PPO.

3.3.4 Overige afspraken met de gemeente

Zorgstructuur op school

Ook op het niveau van de school is afstemming tussen onderwijs en zorg belangrijk, zodat het kind de zorg en ondersteuning krijgt die het nodig heeft. Gemeente Rotterdam, PPO, Koers VO en vertegenwoordigers vanuit de PO- en VO-schoolbesturen werken samen binnen het gemeentelijke themateam 'onderwijs en jeugdhulp'. Dit themateam werkt aan de verdere verbetering van de zorgstructuur op scholen, zowel regulier als S(B)O. Besloten is dat op alle (voor)scholen gewerkt gaat worden met een schoolondersteuningsteam (SOT³³). Dit SOT bestaat binnen het PO uit de disciplines schoolmaatschappelijk werk (SMW), CJG/ jeugdverpleegkundige, SCP, IB'er en ouders (en leerplicht indien nodig)³⁴. De zorgcoördinator/ IB'er heeft de regie over het SOT. Het SOT signaleert de ondersteuningsbehoefte van een kind en arrangeert de benodigde ondersteuning op school of, bij complexe problematiek, schaaft de SMW'er op naar het wijkteam. Het SOT werkt met een handelingsgericht werkproces wat ondersteunend is aan de werkvloer. Einddoel is dat de leraren zich gesteund en geholpen voelen in de klas en dat het kind tijdig de juiste ondersteuning krijgt.

Huisvesting

Om kinderen met een fysieke beperking onderwijs te laten volgen op een reguliere basisschool, is het vaak nodig aanpassingen te doen aan het gebouw, zoals aangepaste toiletten en drempels. Vanaf 1 januari 2016 vallen deze aanpassingen onder de verantwoordelijkheid van het schoolbestuur en niet onder de gemeente (Wet doordecentralisatie rijksfinanciering schoolgebouwen).

In het kader van thuisnabij onderwijs, is het belangrijk dat SBO en SO scholen goed verspreid zijn over de stad. Hierover wil PPO Rotterdam met de schoolbesturen en de gemeente Rotterdam een toekomstvisie opstellen, die richtinggevend moet zijn bij de aanvragen voor nieuwe onderwijshuisvesting.

³² In het bronnenboek is meer informatie te vinden over de 42 wijkteams van de gemeente Rotterdam

³³ Het SOT (School Ondersteuningsteam) is een nieuwe term, waarmee de multidisciplinaire teams van zowel het PO als het VO worden aangeduid. Binnen het PO worden deze teams momenteel vaak MDO, OZO of ZAT genoemd. De zorgstructuur op school is onderdeel van de basisondersteuning.

³⁴ Een uitgebreide opdrachtformulering per lid van het schoolondersteuningsteam wordt nog nader uitgewerkt (2016).

3.4 De doorgaande leerlijn

Een goede overdracht tussen de verschillende onderwijslagen is voor ieder kind belangrijk, maar voor kinderen die aanvullende ondersteuning nodig hebben, is dit cruciaal.

Aansluiting op de voorschoolse periode

De voorschoolse periode (2-4 jaar) bepaalt het instroomniveau van een kind. Hoe beter de vroegsignalering en de juiste toeleiding, hoe beter de kansen op een ononderbroken schoolloopbaan. Dit betekent dat kinderen bij voorkeur direct moeten kunnen starten op de juiste onderwijsplek. Onnodige wisselingen van school en thuiszitten dient zoveel mogelijk voorkomen te worden. Om dit te realiseren moeten ketenpartners vanuit de zorg, jeugdhulp, voorschoolse instellingen en onderwijs hierin gezamenlijk met ouders optrekken. PPO wil tijdens de voorschoolse periode, indien nodig, vroegtijdig kunnen meedenken en adviseren over een passende vorm van onderwijs. Als een plaats in het speciaal onderwijs (cluster 3 en 4) nodig is, geeft PPO Rotterdam hiervoor de toelaatbaarheidsverklaring (TLV) af. Bij voorkeur wordt PPO betrokken bij kinderen met aanvullende onderwijsbehoeften vanaf 3 jaar. PPO Rotterdam heeft hiervoor inmiddels de volgende acties ingezet:

- Voorschools maatschappelijk werk (VSMW) op peuterspeelzalen en nul-groepen (gefinancierd door PPO, uitgevoerd door SMW-aanbieders) en op kinderdagverblijven (uitgevoerd door de ouderfunctionarissen van PPO)
- Overleg voeren en afspraken maken met gespecialiseerde opvanglocaties voor kinderen onder de 4 jaar (zoals KDC's, Auris, Sophia), zodat PPO Rotterdam bekend is bij deze instellingen en vroegtijdig maatwerk gearrangeerd kan worden. Deze activiteiten vallen onder het project 'onderinstroom'.

Doorgaande ondersteuningslijn in het voortgezet onderwijs

PPO Rotterdam streeft naar een doorlopende ondersteuning aan leerlingen van het primair naar het voortgezet onderwijs. Hierbij werken we samen met het samenwerkingsverband Koers VO. In de Rotterdamse plaatsingswijzer³⁵ zijn afspraken gemaakt voor alle leerlingen met betrekking tot de overgang van primair naar voortgezet onderwijs. Het gaat onder andere om richtlijnen voor het opstellen van een basisschooladvies. Ook regelt de plaatsingswijzer de handelingen van het voortgezet onderwijs ten aanzien van de plaatsing van aangemelde kinderen.

Bij de overgang naar het VO van een leerling met een extra ondersteuningsbehoefte, zou sprake moeten zijn van een warme overdracht, waarbij de ouders en de leerling betrokken zijn. Voor leerlingen met een ondersteuningsbehoefte voortkomend uit een langdurige ziekte en/of lichamelijke beperking (cluster 3), die overstappen naar het vo, biedt Koers VO -in aansluiting op de door de basisschool geboden ondersteuning- een overstap arrangement vanuit haar Expertisepool. PPO Rotterdam en Koers VO willen het proces rondom de overstap van alle leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte verbeteren. Hiertoe wordt een projectteam ingericht met specifieke aandacht voor de concretisering van de warme overdracht en de betrokkenheid van ouders.

Daarnaast willen PPO en Koers VO meer winst halen uit het feit dat ze sinds november 2015 een kantoorpand delen, door minimaal 2x per jaar een kennisdeelsessie voor medewerkers te organiseren die bijdraagt aan kennisuitwisseling tussen het PO en het VO/ V(S)O.

3.5 Resultaten actielijn 3

Aan het einde van de planperiode:

- hebben PPO en de gemeente Rotterdam afspraken gemaakt en OZA-regelingen ontwikkeld voor leerlingen in het SO en leerlingen in een zorginstelling die een combinatie van onderwijs en zorg nodig hebben. Er wordt integraal geïndiceerd en zowel inhoudelijk als financieel samengewerkt door de gemeente, PPO en andere strategische partners uit het veld. Voor leerlingen in het regulier en speciaal basisonderwijs die een combinatie van onderwijs en zorg nodig hebben, is tussen de gemeente en PPO een effectieve en efficiënte werkwijze ontwikkeld die leidt tot een maatwerkplan per leerling.
- hebben PPO, gemeente Rotterdam en zorginstellingen kinderen die nu nog leerplichtonthefving hebben, geheel of gedeeltelijk voorzien van onderwijs op basis van de door deze partijen vooraf gemaakte financiële- en onderwijsinhoudelijke afspraken.

³⁵ De Rotterdamse Plaatsingswijzer is terug te vinden in het Bronnenboek

- heeft PPO een aantoonbare bijdrage geleverd aan de doelstelling om het aantal thuiszitters met 75% terug te brengen ten opzichte van voor de start van de Taskforce en de duur van het thuiszitten te verkorten tot maximaal zes weken³⁶.
- blijkt uit een waarderingsonderzoek van PPO dat de scholen de samenwerking met het wijkteam als positief ervaren.
- is er sprake van een warme overdracht en een doorgaande ondersteuningslijn tussen de voorschoolse periode en het primair onderwijs en tussen het primair en voortgezet onderwijs voor alle leerlingen met een extra ondersteuningsvraag.

3.6 Activiteiten PPO 2016

- Samen met de gemeente Rotterdam ontwikkelen van OZA-regelingen voor leerlingen in het SO en leerlingen in een zorginstelling die een combinatie van onderwijs en zorg nodig hebben (activiteit loopt door in 2017). Zolang deze regeling er nog niet is, wordt een procedure ingericht voor een HIA-gesprek (handelingsgericht integraal arrangeren), waaruit het OZA-plan voor de leerling wordt samengesteld.
- Voor leerlingen in het regulier en speciaal basisonderwijs wordt een procedure ontwikkeld om middels HIA-gesprekken leerlingen met extra onderwijs- en zorgondersteuningsbehoeften van een maatwerkplan te voorzien.
- PPO trekt samen met de gemeente Rotterdam op richting het Rijk om duidelijkheid te krijgen over het 'grijze gebied' rond de bekostiging en verantwoordelijkheden rond de functie 'begeleiding'.
- PPO trekt samen met de gemeente Rotterdam op richting het Rijk om duidelijkheid te krijgen hoe het bieden van onderwijs aan kinderen die nu een leerplichtonthefving hebben, gefinancierd moet worden.
- Er wordt zowel door PPO als de gemeente twee ton gereserveerd voor de frictiepot die bedoeld is als vangnet voor de leerlingen met een onderwijszorg behoefte voor wie in schooljaar 16/17 nog geen regeling getroffen is.
- PPO participeert in de taskforce thuiszitters en investeert in de verdere effectiviteit van de 'piramide van zorg' binnen de OAT's.
- De knelpunten die scholen ervaren in de samenwerking met wijkteams zijn besproken met de gemeente en er zijn afspraken gemaakt over de verdere verbetering van de samenwerking tussen wijkteams en het onderwijsveld/ de OAT's
- De warme overdracht van voorschool naar primair onderwijs wordt door de inzet van het VSMW verder versterkt, onder andere door te investeren in een grotere bekendheid van het VSMW en een goede relatie tussen de ouderfunctionaris en het kinderdagverblijf.
- Samen met Koers VO wordt een projectteam ingericht die de opdracht krijgt binnen 2 jaar met concrete resultaten te komen ter verbetering van de doorgaande ondersteuningslijn voor leerlingen met een extra ondersteuningsvraag.
- Samen met Koers VO wordt een kennisdeelsessie voor medewerkers georganiseerd

³⁶ Het gaat om thuiszitters in het PO en VO tezamen.

3.7 Samenvatting actielijn 3 en activiteitenplan 2016

Actielijn 3: Samenwerken op het snijvlak van onderwijs en zorg			
Doelstelling: PPO Rotterdam werkt effectief samen met de gemeente en andere maatschappelijk partners op het gebied van onderwijs en zorg om passend onderwijs te realiseren. Het samenwerkingsverband draagt hiermee bij aan een betere ondersteuning van leerlingen met een onderwijsondersteuningsbehoefte en hun ouders en aan een ononderbroken schoolloopbaan.			
Resultaten 2020	Activiteiten PPO 2016		
PPO en de gemeente Rotterdam hebben afspraken gemaakt en OZA-regelingen ontwikkeld voor leerlingen in het SO en leerlingen in een zorginstelling die een combinatie van onderwijs en zorg nodig hebben. Er wordt integraal geïndiceerd en zowel inhoudelijk als financieel samengewerkt door de gemeente, PPO en andere strategische partners uit het veld. Voor leerlingen in het regulier en speciaal basisonderwijs die een combinatie van onderwijs en zorg nodig hebben, is tussen de gemeente en PPO een effectieve en efficiënte werkwijze ontwikkeld die leidt tot een maatwerkplan per leerling.	Samen met de gemeente Rotterdam ontwikkelen van OZA-regelingen voor leerlingen in het SO en leerlingen in een zorginstelling die een combinatie van onderwijs en zorg nodig hebben (activiteit loopt door in 2017). Zolang deze regeling er nog niet is, wordt een procedure ingericht voor een HIA-gesprek (handelingsgericht integraal arrangeren), waaruit het OZA-plan voor de leerling wordt samengesteld.	Voor leerlingen in het regulier en speciaal basisonderwijs wordt een procedure ontwikkeld om middels HIA-gesprekken leerlingen met extra onderwijs- en zorgondersteuningsbehoeften van een maatwerkplan te voorzien.	PPO trekt samen met de gemeente Rotterdam op richting het Rijk om duidelijkheid te krijgen over het 'grijze gebied' rond de bekostiging en verantwoordelijkheden rond de functie 'begeleiding'.
			Er wordt zowel door PPO als de gemeente twee ton gereserveerd voor de frictiepot die bedoeld is als vangnet voor de leerlingen met een onderwijszorg behoefte voor wie in schooljaar 16/17 nog geen regeling getroffen is.
PPO en de gemeente Rotterdam en zorginstellingen voorzien kinderen die nu nog leerplichtontheffing hebben, geheel of gedeeltelijk van onderwijs op basis van de door deze partijen vooraf gemaakte	PPO trekt samen met de gemeente Rotterdam op richting het Rijk om duidelijkheid te krijgen hoe het bieden van onderwijs aan kinderen die nu een leerplichtontheffing hebben, gefinancierd moet worden. Uitvoering loopt door in 2017.		

financiële- en onderwijsinhoudelijke afspraken.			
PPO heeft een aantoonbare bijdrage geleverd aan de doelstelling van de gemeente om het aantal thuiszitters met 75% terug te brengen ten opzichte van voor de start van de Taskforce en de duur van het thuiszitten te verkorten tot maximaal zes weken.	PPO participeert in de taskforce thuiszitters.	PPO investeert in de verdere effectiviteit van de 'piramide van zorg' binnen de OAT's.	
Uit een waarderingsonderzoek van PPO blijkt dat de scholen de samenwerking met het wijkteam als positief ervaren.	De knelpunten die scholen ervaren in de samenwerking met wijkteams zijn besproken met de gemeente en er zijn afspraken gemaakt over de verdere verbetering van de samenwerking tussen wijkteams en het onderwijsveld/ de OAT's		
Er is sprake van een warme overdracht en een doorgaande ondersteuningslijn tussen de voorschool en het primair onderwijs en primair- en voortgezet onderwijs voor alle leerlingen met een extra ondersteuningsvraag	De warme overdracht van voorschool naar primair onderwijs wordt door de inzet van het VSMW verder versterkt, onder andere door te investeren in een grotere bekendheid van het VSMW en een goede relatie tussen de ouderfunctionaris en het kinderdagverblijf. <i>Zie ook actielijn 2</i>	Samen met Koers VO wordt een kennisdeelsessie voor medewerkers georganiseerd	Samen met Koers VO wordt een projectteam ingericht die de opdracht krijgt binnen 2 jaar met concrete resultaten te komen ter verbetering van de doorgaande ondersteuningslijn voor leerlingen met een extra ondersteuningsvraag.

DEEL 2

Hoofdstuk 4. Organisatie PPO Rotterdam

4.1 Het samenwerkingsverband

De schoolbesturen zijn gemeenschappelijk verantwoordelijk voor de inrichting en uitvoering van onderwijsondersteuning, zoals geformuleerd in de wetswijziging passend onderwijs. De schoolbesturen hebben deze verantwoordelijkheid gedelegeerd naar één organisatie: het samenwerkingsverband PPO Rotterdam. Hiermee is centrale sturing op kwaliteit en financiën van de onderwijsondersteuning mogelijk gemaakt.

PPO Rotterdam heeft als rechtsvorm een vereniging. Op 28 maart 2013 zijn de statuten gepasseerd bij de notaris. Daarbinnen is gekozen voor het directie/bestuursmodel. Voor de komende planperiode wordt toegewerkt naar een structuur waarbij bestuur en toezicht gescheiden worden, conform de governance-code goed bestuur. De statuten worden na vaststelling van de nieuwe structuur conform aangepast.

In de statuten van de vereniging zijn de volgende doelen verwerkt:

1. Het vormen en in stand houden van een regionaal samenwerkingsverband in de zin van artikel 18a lid 2 van de Wet op het Primair Onderwijs.
2. Het realiseren van een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen alle scholen welke opereren in de regio.
3. Het realiseren dat zoveel mogelijk van de in de regio woonachtige leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken.
4. Een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs te krijgen voor in de regio woonachtige leerlingen die extra ondersteuning behoeven.

Bovenstaande zal altijd worden gerealiseerd met inachtneming van de identiteit van de scholen.

Uitgangspunten binnen de vereniging zijn:

- Een goede werkbare besluitvormingsprocedure.
- Borging van de gezamenlijke verantwoordelijkheid binnen de vereniging.
- Mogelijkheid tot daadkrachtig bestuur, zodat voor alle schoolbesturen duidelijk is waar men aan toe is en waar dit samenwerkingsverband voor staat.
- Grote besturen kunnen niet domineren en kleine besturen kunnen niet stagneren.

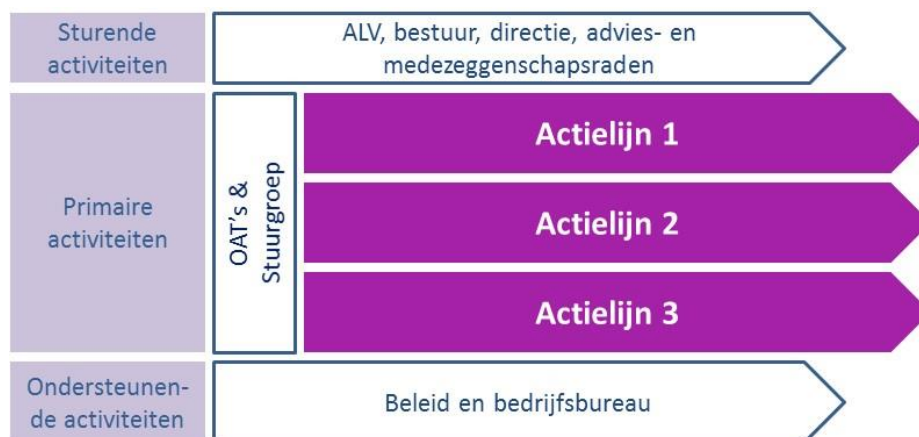
Het uitgangspunt is besluiten te nemen op basis van consensus. Uiteindelijk staat het belang van het samenwerkingsverband als geheel voorop. Wanneer consensus niet ontstaat en, ook na dialoog, een of meer schoolbesturen zich niet wensen neer te leggen bij een voorgenomen besluit, is in de statuten bepaald hoe tot een meerderheidsbesluit gekomen kan worden.

4.2 De organisatiestructuur

De volgende uitgangspunten zijn leidend voor de inrichting van de organisatie:

- De vraag van de school staat centraal, PPO Rotterdam is dienstverlenend en flexibel en werkt met hoogwaardige en bevoegde professionals.
- Medewerkers van PPO Rotterdam werken vanuit overzichtelijke en herkenbare teams.
- Optimale focus op het primaire proces met een doelmatige overhead.
- Goede balans tussen centrale sturing en decentrale uitvoering.
- Verantwoordelijkheid voor de ondersteuningsvraag zo laag mogelijk in de organisatie beleggen.
- Zelfsturing in teams met zo min mogelijk management, vertrouwen op het professionele oordeel van de professional.
- Heldere verantwoordelijkheids- en taakverdeling. Taak, prestatie, verantwoordelijkheid en middelen horen bij elkaar. Verantwoording en transparantie gaan daarmee samen.
- Wederzijds vertrouwen, onafhankelijkheid en heldere afspraken.
- De ondersteunende organisatie ondersteunt het primaire proces en is voornamelijk beleidsvoorbereidend bezig.

De visie op de organisatie is bepalend voor de structuur van de organisatie. Centraal staat het primaire proces, dat zijn de actielijnen zoals beschreven in deel 1 van dit ondersteuningsplan. De sturende activiteiten (zoals de diverse gremia en medezeggenschapsraden) zijn er ten behoeve van het vaststellen van het beleid, voor monitoring en het houden van toezicht. Ten slotte worden de ondersteunende activiteiten uitgevoerd ten behoeve van beleidsvoorbereiding en de uitvoering van secundaire processen.

Onderwijsarrangeerteams (OAT's)

Het primaire proces wordt uitgevoerd door negen onderwijsarrangeerteams. Deze bestaan uit uitvoerend onderwijsprofessionals die ondersteuning bieden aan scholen met een ondersteuningsvraag. Voor de werkwijze van de OAT's zie ook actielijn 1 en het bronnenboek. De komende planperiode zal toegewerkt worden naar een model van zelfsturende teams.

Toelaatbaarheidscommissie

Bij het afgeven van toelaatbaarheidsverklaringen voor het speciaal (basis)onderwijs heeft de toelaatbaarheidscommissie als voornaamste taak te beoordelen of het eindadvies van het onderwijsarrangeerteam alle noodzakelijke onderdelen bevat en of de processtappen volledig en zorgvuldig zijn doorlopen. De toelaatbaarheidscommissie bestaat uit een voorzitter en twee leden. Allen zijn onafhankelijk van de (speciale) scholen die deel uitmaken van PPO Rotterdam en leggen verantwoording af aan de directeur. Zij worden benoemd op basis van ervaring en expertise. Zie voor meer informatie het bronnenboek.

Stuurgroep SBO/SO/BaO

De stuurgroep SBO/SO/BaO houdt zich bezig met de tactische en operationele aspecten van de transitie die moet leiden tot de realisatie van een dekkend ondersteuningsnetwerk. Zij vormt daarmee een verbinding tussen het strategisch/tactisch beleid vanuit PPO Rotterdam en het scholenveld. Zie meer informatie over de opdracht van de Stuurgroep actielijn 1.

ALV, bestuur en directeur

PPO Rotterdam heeft als rechtsvorm een vereniging. Er zijn momenteel 22 schoolbesturen aangesloten³⁷. Op dit moment bestaat de algemene ledenvergadering (ALV) uit een afvaardiging van de 22 besturen. De vereniging wordt bestuurd door een uit de ALV gekozen dagelijks bestuur. De dagelijkse leiding van de organisatie ligt in handen van de directeur. Met de voorgenomen nieuwe governance-structuur, zal bovenstaande gaan veranderen. Op het moment van schrijven is hierover nog niet besloten.

De directeur wordt bijgestaan door het managementteam (MT). Vanaf mei 2016 zal het MT bestaan uit de directeur, de (nog aan te stellen) drie regiomanagers, de programmamanager beleid, de bestuurssecretaris en het hoofd bedrijfsbureau.

De taken en bevoegdheden van de algemene ledenvergadering, het bestuur en de directeur zijn vastgelegd in de statuten. De statuten worden na vaststelling van de nieuwe structuur conform aangepast.

³⁷ In het bronnenboek is een overzicht opgenomen van de aangesloten schoolbesturen.

Adviesraden

Binnen het samenwerkingsverband functioneren op dit moment twee adviesraden. Een bestaat uit een vertegenwoordiging van directeuren uit de negen werkgebieden en een bestaat uit een vertegenwoordiging van intern begeleiders uit de negen werkgebieden. Deze adviesraden geven strategisch en tactisch advies aan de directie van PPO en vormen hiermee de verbinding tussen beleid en uitvoering.

Volgend op de nieuwe governance-structuur wordt de komende planperiode gekeken naar de organisatie van de adviesorganen binnen PPO Rotterdam.

Medezeggenschapsraden

Zoals de Wet Passend Onderwijs dat voorschrijft, heeft PPO Rotterdam een ondersteuningsplanraad (OPR) ingesteld. De leden van de OPR zijn ouders en personeelsleden van scholen³⁸. PPO heeft de instemming van de ondersteuningsplanraad nodig met betrekking tot de vaststelling of wijziging van het ondersteuningsplan. Ook kan de ondersteuningsplanraad onderwerpen die zij belangrijk vindt met het bestuur van PPO bespreken of op eigen initiatief advies geven.

Omdat PPO Rotterdam personeel in dienst heeft, is er ook een medezeggenschapsraad ingericht voor het samenwerkingsverband. Deze bestaat uit 7 leden die uit en door het personeel worden gekozen. De medezeggenschapsraad heeft instemmingsbevoegdheid op bestuursbesluiten met betrekking tot het personeel en adviesbevoegdheid op andere besluiten, zoals omschreven in het reglement van de medezeggenschapsraad.

De medezeggenschapsraad is bevoegd om over aangelegenheden die het samenwerkingsverband betreffen voorstellen te doen aan het bestuur en standpunten kenbaar te maken.

Beleid en bedrijfsbureau

Beleid en het bedrijfsbureau staan ten dienste van het primaire proces en dragen bij aan de ontwikkeling en bewaking van de kwaliteit en doelmatigheid van het primaire proces.

De beleidsafdeling van PPO Rotterdam bestaat uit een programmamanager, de bestuurssecretaris en beleidsadviseurs. Binnen deze afdeling worden uitvoeringsvraagstukken en signalen uit het scholenveld vertaald naar beleid en projecten. Daarnaast is een belangrijk onderdeel van het werk de afstemming met gemeente en zorgpartners op strategisch/ tactisch niveau en het begeleiden van de netwerkbijeenkomsten in de wijk. De beleidsafdeling wordt aangestuurd door de directeur.

Binnen het bedrijfsbureau zijn de belangrijkste ondersteunende processen geborgd. Het gaat hierbij om planning & control, financiën, personeel, ICT en communicatie. Daarnaast wordt vanuit het bedrijfsbureau ook de ondersteuning aan de onderwijsarrangeerteams en de toelaatbaarheidscommissie verzorgd, zoals de administratie van de TLV's en het notuleren van vergaderingen en (netwerk)bijeenkomsten. De medewerkers van het bedrijfsbureau worden aangestuurd door het hoofd bedrijfsbureau.

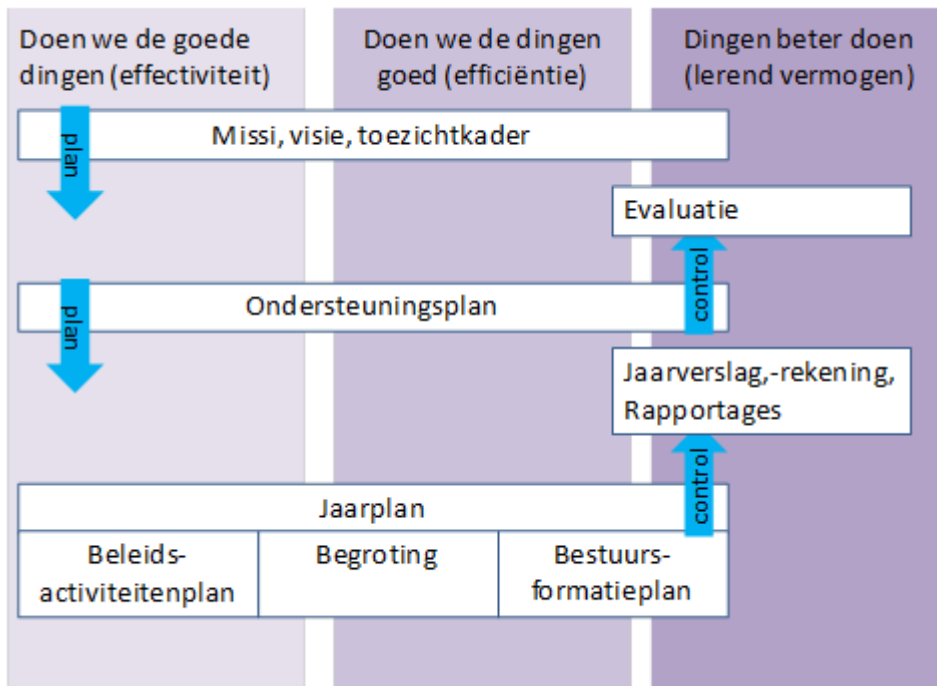
Het samenwerkingsverband heeft een contract met een administratiekantoor voor de uitvoering van de personeels- en financiële administratie.

Planning en controlcyclus

De planning- en controlcyclus ondersteunt het bestuurlijke proces zodanig dat de bestuurders en managers in staat worden gesteld om beslissingen tijdig en goed geïnformeerd te kunnen maken. Bij PPO wordt de planning en control-cyclus ook als instrument gebruikt om de lerende organisatie te ondersteunen middels het principe van de Deming-cirkel (Plan, Do, Check, Act).

In de onderstaande figuur is de planning en control-cyclus afgebeeld. De planning loopt via de verschillende plannen van boven naar beneden en de control van beneden naar boven via de verschillende rapportages.

³⁸ Op de website van PPO stellen de leden van de OPR zich voor. De statuten van de OPR zijn op te vragen.

Idealiter zijn alle plannen qua inhoud met elkaar in lijn en volgen ze elkaar op in een logische planning. De uitdagingen waar PPO de komende planperiode mee aan de gang gaat zijn:

- Aanpassing van de planning en control-producten aan de nieuwe governance-structuur en het toezichtkader dat dan van toepassing wordt.
- Afwijkende planperiodes, namelijk ondersteuningsplan en bestuursformatie-plan houden schooljaren aan, terwijl de begroting en het jaarverslag gaan over kalenderjaren.
- Uitvoeren van een risicoanalyse ten aanzien van maatschappelijke en financiële risico's.

Activiteiten die plaatsvinden en onderdeel van het continue-leren zijn, zijn:

- Kwartaalrapportages van de OAT's, de beleidsafdeling en het bedrijfsbureau
- Urenregistratie van alle medewerkers
- registratie arrangementen
- monitoring en analyse van leerlingaantallen
- financiële realisatie en eindejaarsverwachting
- Personele mutaties
- Verzuimcijfers
- Personele ontwikkelingen

Geschillen

Uiteraard probeert PPO Rotterdam geschillen zo veel mogelijk te voorkomen. Daarvoor is goede communicatie heel belangrijk. Bij een verschil van mening (tussen ouders, scholen, besturen en/of het samenwerkingsverband) is de eerste stap een goed gesprek tussen beide partijen. Als het niet lukt om een meningsverschil zelf op te lossen, kan het helpen als een derde partij bemiddelt of advies geeft. Binnen PPO Rotterdam kunnen de partijen bij een (onafhankelijke) ombudsman terecht voor feedback. Het is soms verhelderend om een opvatting te bespreken met iemand die naar hetzelfde vraagstuk kijkt vanuit een andere invalshoek. Het inschakelen van een onderwijsconsulent of mediator is een volgende mogelijkheid. Als een geschil toch langs de formele weg opgelost moet worden, kunnen de partijen, afhankelijk van het soort geschil, terecht bij verschillende instanties. Hierover is meer informatie te vinden op de website www.geschillenpassendonderwijs.nl.

PPO Rotterdam is aangesloten bij de Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring sbo/(v)so, de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs en de Commissie van Beroep PO/VO, die door Stichting Onderwijsgeschillen in stand worden gehouden.

4.3 Overige samenwerkingspartners

In deel I van dit ondersteuningsplan is de samenwerking beschreven met de belangrijkste ketenpartners, zoals scholen, schoolbesturen en gemeente. Daarnaast werkt PPO onder andere nog samen met onderstaande partners.

Collega samenwerkingsverbanden

Met de samenwerkingsverbanden in de directe omgeving onderhoudt PPO Rotterdam intensieve relaties. Op operationeel niveau is er contact met elkaar over grensverkeer en toelaatbaarheidsverklaringen. Op beleidsniveau wordt afstemming gezocht rond de thema's zorgzwaartetoekenning bij toelaatbaarheidsverklaringen voor het SO, de beschikbaarheid van SO-onderwijsplaatsen en de beschikbaarheid van crisissplekken. Daarnaast is er een intervisiegroep van directeuren van samenwerkingsverbanden uit de regio. De directeuren leren hierbij van elkaars ervaringen op thema's als de governance-structuur en de onderwijszorgarrangementen. Daarnaast onderhoudt de directeur van PPO goede contacten met de collega's in de drie andere grote steden.

Bondgenotenoverleg

Op bestuurlijk niveau vindt er overleg plaats met de belangrijkste ketenpartners in de zorg middels het Bondgenotenoverleg. In dit bondgenotenoverleg zijn vertegenwoordigd de bestuurders van PPO Rotterdam, Koers VO, Flexus Jeugdplein, MEE Rotterdam, CJG Rijnmond en de gemeente Rotterdam. Er wordt verbinding gezocht tussen zorg en onderwijs in de wijk. Met deze bestuurders komen thema's aan bod die te maken hebben met toegang tot hulp en ondersteuning, actuele vraagstukken op het snijvlak van zorg en onderwijs, wijkteams, thuiszitters en integraal arrangeren.

Cluster 1 en 2 scholen

Cluster 1 en 2 scholen vallen niet onder de samenwerkingsverbanden, maar wordt wel overleg gevoerd. PPO Rotterdam heeft incidenteel contact met cluster 1, wanneer het gaat om een kind met een visuele beperking. Met cluster 2 is het contact frequenter, zowel op beleidsmatig als op casusniveau. Kinderen met een auditieve en/of taalspraakbeperking zitten steeds vaker op een reguliere basisschool. Er is veelvuldig contact met cluster 2 over de 'grensgevallen'. De onderwijs-ondersteuningsbehoeften van een leerling staan daarbij centraal. PPO bekijkt samen met cluster 2 welke school het beste aan de onderwijsbehoeften van een leerling voldoet. De overstap van een leerling van een cluster 2-school naar een reguliere of speciale basisschool of een school voor cluster 4-onderwijs komt vaak voor; toeleiding vanuit een reguliere school naar cluster 2 is eveneens geen uitzondering. Op beleidsmatig niveau is er contact over de rol van psychodiagnostiek bij de toeleiding naar elkaars scholen en de rol van 'taalarrangementen': wat kan cluster 2 betekenen voor leerlingen die een (specialistisch) taalarrangement nodig hebben, maar dit arrangement graag op hun huidige reguliere school zouden willen ontvangen? De komende jaren zal hier verder aan gewerkt worden.

Hogescholen en universiteiten

De pabo's zijn een belangrijke samenwerkingspartner. Het is van groot belang dat startende leerkrachten goed toegerust zijn voor het geven van passend onderwijs. Op dit moment is het curriculum daar nog onvoldoende op ingericht. Er is een convenant gesloten met de hogescholen in Rotterdam dat gericht is op uitwisseling van kennis en ervaring, onder andere door het geven van gastcolleges door PPO-medewerkers. De uitwerking en toepassing verdient de komende planperiode aandacht. Daarnaast blijkt het voor SO-scholen zeer lastig stagiaires/ lio's te krijgen; ook dat onderwerp komt ter sprake in de gesprekken met de Pabo's.

Ook werkt PPO samen met de Erasmus Universiteit, Universiteit Leiden en de Universiteit Utrecht voor wat betreft stageplaatsen voor gedragswetenschappers binnen de OAT's en stagiaires voor het beleidsteam van PPO.

Met het MBO worden verkennende gesprekken gevoerd rond de opleiding 'onderwijsassistent'.

EMC en Rijndam

PPO heeft een samenwerkingsafspraken met de afdeling Kinderpsychiatrie van het Erasmus Medisch Centrum. Iedere maand bespreken we in het Erasmus MC kinderen die na een opname in de kinderpsychiatrische kliniek of na een intensieve behandelperiode ondersteuning nodig hebben bij hun terugkeer naar een reguliere of speciale school. PPO heeft een gespecialiseerde gedragswetenschapper en ambulante begeleiders die deze leerlingen en hun ouders begeleiden.

Daarnaast is in oktober 2015 een convenant afgesloten met Rijndam Revalidatiecentrum. Scholen kunnen via PPO ergotherapeutische adviezen krijgen van Rijndam, als zij een leerling op school hebben voor wie aanpassingen in het gebouw of specifieke materialen/hulpmiddelen nodig zijn.

Tot slot zijn er ook samenwerkingsrelaties met de onderwijsinspectie, de PO-Raad, het NJI en ouderorganisaties.

4.4 Personele en financiële middelen

4.4.1 Financiële middelen

Met de komst van passend onderwijs hebben de scholen meer dan voorheen beleidsvrijheid gekregen om passend onderwijs vorm te geven. Het samenwerkingsverband mag hier namens en samen mét het netwerk invulling aangeven.

De inkomsten van het samenwerkingsverband bestaan uit rijksbijdragen. Deze rijksbijdragen zijn gebaseerd op het leerlingenaantal in het samenwerkingsverband. De bekostiging voor de SO scholen wordt rechtstreeks vanuit het rijk aan de SO-scholen uitgekeerd en in mindering gebracht op de inkomsten voor het samenwerkingsverband.

De uitgaven van het samenwerkingsverband bestaan in eerste instantie uit de doorbetalingen aan het speciaal onderwijs en het speciaal basisonderwijs, bekostiging van de onderwijs arrangeerteams en doorbetalingen aan reguliere basisscholen voor het inkopen van maatwerkarrangementen. Dit zijn alle arrangementen genoemd in paragraaf 1.3.3. Tevens wordt geïnvesteerd in professionalisering van leerkrachten.

Het geld dat overblijft, kan worden ingezet voor aanvullend beleid ten behoeve van de effectiviteit en professionalisering van het passend onderwijs. Derhalve is het tijdig monitoren en prognosticeren van het leerlingenaantal en de deelname percentages van wezenlijk belang voor de financiële sturing. De bekostiging van passend onderwijs is zodanig opgezet dat het financieel gunstig is om relatief meer leerlingen in het regulier onderwijs te behouden.

In december 2015 is door de Algemene Ledenvergadering de begroting 2016, inclusief meerjarenbegroting goedgekeurd. Hierin is een uitgebreide toelichting opgenomen over de verwachte inkomsten en uitgaven. Hieronder wordt de korte meerjarenbegroting gegeven en een overzicht van de verschillende doorbetalingen zoals die in kalenderjaar 2016 gelden.

4.4.2 Korte meerjarenbegroting

De korte meerjarenbegroting is een samengevatte weergave van de begroting. De realisatie in 2014 betreft het eerste jaar van PPO en derhalve geen volledig kalenderjaar.

	Realisatie 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Baten						
Rijksbijdragen OCenW	€ 4.465.820	€ 11.524.100	€ 14.119.425	€ 13.392.636	€ 13.937.188	€ 15.030.081
Doorbetalingen	€ 1.202.967	€ 2.895.000	€ 3.221.744	€ 2.668.859	€ 3.102.020	€ 3.725.720
Overige vergoedingen	€ 5.521.289	€ -	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
Totale baten	€ 8.784.142	€ 8.629.100	€ 10.907.681	€ 10.733.777	€ 10.845.168	€ 11.314.361
Lasten						
Personele lasten	€ 2.928.331	€ 5.997.250	€ 8.658.525	€ 8.488.525	€ 8.488.525	€ 8.488.525
Afschrijvingen	€ 18.832	€ 69.300	€ 74.300	€ 74.300	€ 74.300	€ 74.300
Huisvestingslasten	€ 81.566	€ 247.500	€ 279.000	€ 279.000	€ 279.000	€ 279.000
Overige lasten	€ 630.227	€ 630.227	€ 2.139.001	€ 2.009.002	€ 2.009.003	€ 2.309.004
Totale lasten	€ 3.658.956	€ 9.267.050	€ 11.150.826	€ 10.850.827	€ 10.850.828	€ 11.150.829
Saldo baten en lasten	€ 5.125.186	€ -637.950	€ -243.145	€ -117.050	€ -5.660	€ 163.532
Financiële baten en lasten	€ 19.076	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000
Resultaat	€ 5.144.262	€ -562.950	€ -168.145	€ -42.050	€ 69.340	€ 238.532

4.4.3 Doorbetalingsregelingen

Overdrachtsverplichting SBO

Het bestuur van PPO Rotterdam heeft besloten het advies van de PO-Raad voor de bekostiging van het SBO (Vereenvoudigde bekostiging van SBO onder passend onderwijs, PO-Raad okt. 2014) over te nemen. Dat betekent dat PPO Rotterdam zowel voor de personele bekostiging als de materiële bekostiging het volgende betaalt aan het SBO:

-de basisbekostiging o.b.v. het verschil van het aantal leerlingen op 1 februari T min het aantal leerlingen op 1 oktober T-1

-de ondersteuningsbekostiging o.b.v. het verschil van het aantal leerlingen op 1 februari T min de 2% van het aantal leerlingen SWV op 1 oktober T-1

Er wordt uitgegaan van onderlinge verrekening tussen de samenwerkingsverbanden voor wat betreft het grensverkeer.

PPO Rotterdam berekent de overdrachtsverplichting SBO per schoolbestuur. Hierbij wordt uitgegaan van de gegevens van DUO (Kijkglas).

Overdrachtsverplichting SO

In de wet is geregeld dat het samenwerkingsverband verplicht is de personele ondersteuningsbekostiging over te dragen per leerling die met een toelaatbaarheidsverklaring op het SO is ingeschreven/uitgeschreven tussen 1 oktober T-1 en 1 februari T.

De PO-Raad adviseert (Toelichting Groeiregeling voor (v)so vanaf 1 augustus 2015, PO-Raad sep. 2014) ook de personele basisbekostiging en de materiële basis- en ondersteuningsbekostiging over te dragen zodat voor iedere 'groeileerling' de volle bekostiging voor de SO-school beschikbaar komt.

Het bestuur van PPO Rotterdam heeft besloten het advies van de PO-Raad over te nemen, maar de resultaten te relateren aan de visie van 40% uitstroom in het SO. Als het resultaat afwijkt van het gewenste resultaat volgens de visie, is dit aanleiding om het beleid te wijzigen.

PPO Rotterdam berekent de overdrachtsverplichting SO per schoolbestuur. Hierbij wordt uitgegaan van de gegevens van DUO (Kijkglas).

Schooldeel leerlinggebonden financiering

Leerlingen die voor 1 augustus 2014 een CvI-indicatie gekregen hebben in de vorm van een rugzakje, krijgen het schooldeel tot 1 augustus 2016 doorbetaald vanuit het samenwerkingsverband.

(School)maatwerkbudget

Voor kinderen die zonder financiële ondersteuning op speciaal onderwijs aangewezen zouden zijn, kan de school bij PPO Rotterdam een maatwerkbudget aanvragen van maximaal €7.000,- per kind/per schooljaar. In incidentele gevallen kan dit opgehoogd worden tot €12.000,-.

In de begroting gaan we ervan uit dat 220 leerlingen per schooljaar een (school)maatwerkbudget nodig hebben. Hierbij is rekening gehouden met een groeiend aantal leerlingen met ondersteuningsbehoefte in het regulier basisonderwijs. Verder zijn van januari t/m juli 2016 de leerlingen die nog voormalige LGF-gelden krijgen in mindering gebracht.

Grensverkeer

Het grensverkeer wordt onderling verrekend tussen de samenwerkingsverbanden.

4.4.4 Personele middelen

Bij de oprichting van PPO is het voltallige personeel van de voormalige WSNS organisaties en enkele medewerkers van ECSO overgekomen, in totaal zo'n 70fte. De capaciteit (uren) en expertise van deze medewerkers zijn door middel van een verdeelsleutel op leerlingaantal verdeeld over de negen OAT's en scholen. Vanaf de start van PPO zijn er ook zo'n 55 medewerkers ingehuurd bij de schoolbesturen, meestal parttime. Daarnaast worden werkzaamheden uitbesteed aan derden, zoals het voorschools maatschappelijk werk.

In 2016 is een uitbreiding voorzien van 22,5 fte, dit is inclusief de ambulante begeleiders (voormalig LGF) die naar verwachting bij PPO in dienst treden en waarvoor de gesprekken nog lopen. In het kader van de Tripartiete overeenkomst heeft PPO een inspanningsverplichting om de expertise te behouden voor de regio. In dat kader neemt PPO in het schooljaar 2016/2017 in totaal 12 fte aan AB'ers over van o.a. Scoor. De medewerkers die worden overgenomen zijn vanaf het

ontstaan van PPO werkzaam bij PPO. De overige uitbreiding betreft 6fte AB-plus, en 4,5fte uitbreiding van flexibel inzetbare capaciteit.

PPO Rotterdam wil een vraaggerichte en dienstverlenende expert organisatie zijn. De uitgangspunten bij de start van PPO, waren echter aanbod gericht; voor de omvang van de organisatie is men uitgegaan van de reeds aanwezige capaciteit. Daarnaast hebben de medewerkers baangarantie tot 1 augustus 2017. De uitdaging voor PPO is om vanuit dit startpunt tot een vraaggerichte organisatie te komen die zowel in omvang als in expertise is afgestemd op de behoefte van de scholen en de netwerken op wijkniveau.

In 2015 heeft de focus gelegen op het ontwikkelen van een strategisch personeelsplan en heeft het ziekteverzuim zeer hoge prioriteit gekregen, evenals het (intern) herplaatsen van enkele medewerkers naar beter passende functies. Voor verdere ontwikkeling is meer nodig. Daarom wordt momenteel een organisatietransitie uitgevoerd om de organisatie om te buigen naar een vraaggerichte organisatie waarbij de expertise en capaciteit van PPO wordt afgestemd op de behoefte van de scholen. De managementstructuur wordt aangepast en de ontwikkeling naar zelfsturende teams wordt aan de hand van competentie management voortvarend opgepakt.

Ook is er een meerjarig professionaliseringsplan vastgesteld, waarbij de focus naast vak-inhoud, ook ligt op benodigde competenties (zoals klant- en kwaliteit gerichtheid). Gelijktijdig wordt de gesprekkencyclus verder geüniformeerd en geborgd, zodanig dat met medewerkers bindende afspraken gemaakt kunnen worden over ontwikkeling en inzet.

Via het bestuursformatieplan kunnen vervolgens de formatiewijzigingen doorgevoerd worden. Een concreet voorbeeld hiervan voor 2016 is een herverdeling van de schoolcontactpersoon-uren op basis van meer factoren dan alleen leerlingaantallen. In het bestuursformatieplan van 2016/2020, op te leveren per 1 mei 2016, vindt verdere formalisatie c.q. invulling plaats.

In het kader van efficiency en welbevinden is het ziekteverzuim een hoog geprioriteerd aandachtspunt. De latende organisaties kenden al een hoog verzuimpercentage en dat heeft zich kort na de oprichting, mede door alle veranderingen, nog voortgezet. Begin 2015 stond het verzuimpercentage nog op ongeveer 10%. Dat was aanleiding voor het ontwikkelen van verzuimbeleid en het vaststellen van een streefpercentage van 4%. Het laatste kwartaal van 2015 lag het verzuimpercentage onder de 6%. In de komende planperiode blijft verzuim onder de aandacht.

4.5 Activiteiten en ontwikkelingen

Sturende activiteiten	Voor de komende planperiode wordt gezocht naar een structuur waarbij bestuur en toezicht gescheiden worden, conform de governance-code goed bestuur. De statuten worden na vaststelling van de nieuwe structuur conform aangepast.
	De organisatie van de adviesorganen binnen PPO worden onder de loep genomen en aangepast indien nodig. Volgend op de nieuwe structuur wordt de komende planperiode gekeken naar de organisatie van de adviesorganen binnen PPO Rotterdam.
Primaire activiteiten Aanvullend op deel 1	Binnen de stuurgroep SBO/SO/BaO wordt de afstemming tussen scholen en directie/ beleid verbeterd. Een evenwichtige verdeling over de OAT-gebieden en de verschillende denominaties is een belangrijk aandachtspunt voor PPO Rotterdam.
	De komende planperiode zal worden toegewerkt naar zelfsturing in de teams. Zelfsturing wordt gezien als een organisatie model waarmee we de aansluiting vinden op de eerder gestelde structuur uitgangspunten. Tevens is de verwachting de gewenste inrichting te krijgen die transparant is met minimale bureaucratie. Het principe van zelfsturing zal in de OAT's meer vorm en inhoud worden gegeven door middel van coaching en intervisie en een andere wijze van organiseren.
	In opdracht van het bestuur wordt een waarderingsonderzoek opgesteld en in het najaar van 2016 uitgevoerd onder (waarschijnlijk) IB'ers en directeuren. Meer informatie hierover in deel 1.

Beleid	PPO Rotterdam gaat een klachtenprocedure opstellen. Dit is een brede procedure voor alle personen en organisaties met een klacht over de wijze waarop medewerkers of bestuursleden van het samenwerkingsverband uitvoering geven aan hun werkzaamheden. PPO Rotterdam gaat een bezwaarprocedure inrichten voor schoolbesturen en/of ouders die het niet eens zijn met een besluit over een aanvraag voor extra ondersteuning of een toelaatbaarheidsverklaring. De ombudsman is aangesteld als pilot. In de komende planperiode zal deze pilot worden geëvalueerd en wordt gekeken hoe deze taak in de toekomst kan worden ingericht. PPO Rotterdam stelt een privacy reglement op inzake de verwerking van persoonsgegevens en besteedt zorg en aandacht aan de implementatie. Zie deel 1 van dit ondersteuningsplan
P&O	De medewerkers nemen een sleutelpositie in en zijn de bepalende factor voor het succes van de organisatie en de realisatie van de organisatiedoelstellingen. Er is sprake van wederzijdse verantwoordelijkheid. Medewerkers zijn op basis van hun deskundigheid en ervaring in staat verbinding tot stand te brengen en een brug te bouwen naar onze ketenpartners. Naast de operationele activiteiten en het jaarlijks terugkerende bestuursformatieplan en het professionaliseringsplan, wordt de komende planperiode gewerkt aan • Professionaliseren en borgen van de gesprekken-cyclus • Stage beleid • Herziening van het functieboek • Uitwerking cafetaria-model • Indienstreding medewerkers van ex-Igf aanbieders • (Voorbereiden) uittreden bij vervangingsfonds (eigenrisico drager)
Financiën	De ontwikkeling van financieel beleid, het inrichten en voeren van financiële administratie en financiële informatievoorziening en advies, met als doel: - financieel beleid dat bijdraagt aan het realiseren van de doelstellingen. - betrouwbare informatie ten behoeve van monitoring en verantwoording. Naast de operationele activiteiten en de periodiek terugkerende activiteiten in het kader van financieel beheer en verantwoording, zijn de volgende activiteiten voor 2016 gepland: • Risicoanalyse, gevolgd door maatregelen en vaststellen benodigd weerstandsvermogen. • Financieel beleid SO leerlingen op SBO-scholen • Afronden overgangsmatregelen • Informatievoorzieningen leerlingaantallen en arrangementen • Inrichten budgetteringssysteem en budgetregeling, waardoor OAT's over eigen financiële middelen kunnen beschikken • Verbeteren financiële administratie ten behoeve van verbeterde informatievoorziening • Invoeren procuratie-regeling
ICT	ICT draagt bij aan het primaire proces door het mobiele werken te ondersteunen en het ICT gebruik te bevorderen. Dit door kennis en gebruiksvriendelijkheid te verhogen met daarbij oog te houden op acceptabele kosten. Toegankelijkheid van informatie en beveiliging in het kader van het privacy reglement, kunnen op gespannen voet staan met elkaar. De komende planperiode wordt een informatieplan uitgewerkt en de benodigde ICT dienstverlening inclusief die van ICT-partners geprofessionaliseerd en geborgd.

Communicatie	Leidend voor de communicatiestrategie zijn de drie primaire doelgroepen die PPO bedient: • ouders en verzorgers • leerkrachten en schoolbesturen • zorgaanbieders en gemeente Het doel van de communicatie strategie is: • PPO positioneren als kennis en expertise organisatie • PPO positioneren als onmisbare verbinding in het veranderende landschap van zorg en onderwijs • De hiervoor benodigde arbeidsethos, vakkennis, zelfverantwoordelijkheid, enthousiasme en nieuwsgierigheid introduceren bij alle medewerkers van PPO • Communicatiemiddelen gebruiken die zowel intern als extern gewaardeerd en daarmee gelezen worden • Goede ontsluiting van informatie realiseren, gericht op het bedienen van onze primaire doelgroepen
Huisvesting	In 2016 is het huisvestingsconcept gerealiseerd. Er is hiervoor samenwerking gezocht met partners in het netwerk, zodanig dat de OAT's allemaal gehuisvest zijn op locaties van het CJG. En dat de stafdienst een onderkomen heeft betrokken samen met Koers VO. De ervaringen worden in 2016 geëvalueerd.
Secretariële ondersteuning	Dit betreft secretariële ondersteuning ten behoeve van de leerlingregistratie en het notuleren van teamoverleg en netwerkbijeenkomsten. De komende periode zal het secretariaat nog dichter op het primaire proces worden gepositioneerd.